

MUNICIPIUL STRĂȘENI

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ

a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru anii 2026–2030

Aprobată prin decizia Consiliului municipal nr. 2/01 din 23 ianuarie 2026

CUPRINS

1. Introducere	3
2. Profilul municipiului și contextul local.....	4
3. Principii de dezvoltare (aliniere UE)	10
4. Viziune 2030, obiective generale și specific	10
5. Direcții strategice, programe și proiecte (2026–2030)	11
6. Componentă transversală: gen, incluziune, accesibilitate și siguranță	34
7. Cooperare regională, națională și internațională & implicarea diasporei	35
8. Analiza SWOT	37
9. Portofoliu de proiecte prioritare (Top proiecte)	38
10. Planul de acțiuni 2026–2030 (sinteză)	40
11. Finanțare și parteneriate	40
12. Implementare, monitorizare și evaluare	41
13. Riscuri și măsuri de reducere	43
14. Concluzii	44
15. Anexe	45

CAPITOLUL 1. INTRODUCERE

Strategia de Dezvoltare Integrată a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030 este documentul principal de planificare strategică al administrației publice locale, care stabilește direcțiile prioritare de dezvoltare, programele și proiectele strategice, indicatorii de performanță și mecanismele de implementare și monitorizare.

Municipiul Strășeni dispune de un potențial semnificativ de dezvoltare, determinat de poziționarea sa geografică, infrastructura socială și economică existentă și rolul său de centru urban. Un element economic important îl constituie zona industrială, în care este amplasată și Zona Economică Liberă, subzona Strășeni, ce creează premise pentru atragerea investițiilor și generarea de locuri de muncă.

În perioada 2026–2030, municipalitatea își propune modernizarea infrastructurii urbane și rurale, creșterea calității vieții, consolidarea rezilienței la riscuri climatice, dezvoltarea serviciilor sociale și stimularea economiei locale.

Strategia urmărește dezvoltarea integrată prin investiții în:

- educație și infrastructură culturală;
- spații publice și parcuri;
- sport și recreere;
- drumuri, trotuare, cartiere și mobilitate;
- utilități publice (apeduct, canalizare, colector pentru apele reziduale, gazificare);
- gestionarea apelor pluviale și prevenirea riscurilor de dezastre;
- mediu (curățarea cursurilor de apă);
- economie locală și producători autohtoni (piață agricolă municipală);
- servicii sociale;
- cooperare multilevel și implicarea diasporei (A.O. „Băstinașii din Strășeni”).

În contextul reformei administrației publice locale și al prevederilor Strategiei de reformă a administrației publice 2023–2030, municipiul Strășeni își asumă rolul de pol local de dezvoltare și își propune, în perioada 2026–2030, pregătirea și facilitarea procesului de amalgamare voluntară cu unități administrativ-teritoriale de nivelul I din zona de influență, în baza principiilor de voluntariat, consultare publică și beneficii reciproce.

Strategia integrează propunerile formulate în cadrul consultărilor publice și comisiilor consultative de specialitate ale Consiliului municipal.

CAPITOLUL 2. PROFILUL MUNICIPIULUI ȘI DATE STATISTICE RELEVANTE

2.1. Poziționare geografică și rol teritorial

Municipiul Strășeni este situat în partea centrală a Republicii Moldova, beneficiind de o poziționare geografică favorabilă în raport cu municipiul Chișinău și principalele axe de transport. Localitatea este la o distanță de aproximativ 23,1 km de municipiul Chișinău.

Suprafața totală a municipiului este de 60,801 km², iar în componența sa intră și satul Făgureni, amplasat la circa 4,0 km de oraș.

Din punct de vedere teritorial, municipiul, inclusiv satul Făgureni, dispune de:

- suprafață intravilană (oraș): 12,228 km² și perimetru intravilan (oraș): 25,429 km;
- suprafață intravilană (Făgureni): 1,142 km² și perimetru intravilan (Făgureni): 5,864 km;
- suprafață totală: 60,801 km² și perimetru total: 36,197 km.

Această amplasare conferă localității un rol important în rețeaua urbană regională, facilitând mobilitatea populației, accesul la piețe, servicii și oportunități economice.

Municipiul îndeplinește funcția de centru administrativ, economic și social pentru localitățile din zonă, inclusiv pentru satul Făgureni, contribuind la dezvoltarea echilibrată a teritoriului și la furnizarea de servicii publice pentru o arie extinsă de populație.

2.2. Evoluția demografică și structura populației

Municipiul Strășeni se confruntă cu tendințe demografice similare celor înregistrate la nivel național, caracterizate prin scăderea natalității, migrația externă și îmbătrânirea populației. Datele recensămintelor indică o scădere a populației municipiului Strășeni în perioada 2004–2024:

- 2004: 19 090 locuitori
- 2014: 17 022 locuitori
- 2024: 14 497 locuitori

Aceasta reprezintă o diminuare de aproximativ –24,059% în ultimele două decenii.

Proiecțiile demografice indică o tendință de descreștere moderată și pentru perioada următoare, ajungând la circa 14 363 locuitori în anul 2031.

Structura populației în anul 2024 pe grupe de vârstă arată existența atât a unui segment semnificativ de copii (0–14 ani), cât și a unei ponderi importante de persoane vârstnice, fapt care impune o planificare echilibrată între investițiile în educație, infrastructură comunitară, sport, dar și servicii sociale pentru persoanele în etate.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030

În același timp, se observă o cerere crescută pentru servicii publice adaptate, copiilor și vârstnicilor.

Structura populației evidențiază necesitatea consolidării serviciilor sociale, educaționale și de sănătate, precum și a creării unor condiții favorabile pentru stabilirea și menținerea tinerilor în comunitate, inclusiv prin acces la locuințe, educație timpurie și locuri de muncă.

2.3. Fond locativ și dezvoltare urbană

Fondul locativ al municipiului Strășeni este caracterizat printr-o combinație de blocuri multietajate și locuințe individuale, multe dintre acestea necesitând intervenții de reabilitare și modernizare. Acesta a înregistrat o creștere în ultimii ani. Conform datelor disponibile, numărul locuințelor a evoluat astfel:

- 2004: 7 292 locuințe
- 2014: 7 370 locuințe
- 2024: 8 166 locuințe, ceea ce reprezintă o creștere de +10,800% în perioada 2014–2024.

Această tendință reflectă extinderea și consolidarea zonei de locuire, ceea ce generează nevoi crescute pentru rețele edilitare (apă, canalizare, collector pentru apele reziduale), drumuri, trotuare, spații publice, transport public și parcuri.

Extinderea fondului locativ este influențată de proximitatea față de municipiul Chișinău, care generează presiune asupra infrastructurii urbane și serviciilor publice.

Dezvoltarea urbană impune investiții în infrastructura de bază, inclusiv rețelele de apă și canalizare, drumuri, iluminat public și eficiență energetică, pentru a asigura condiții de trai sigure și durabile.

2.4. Infrastructura tehnico-edilitară

Municipiul implementează un program amplu de modernizare a infrastructurii tehnico-edilitare, cu accent pe sistemele de alimentare cu apă și canalizare. Acesta include construcția și reabilitarea rețelelor, modernizarea stațiilor de pompare și dotări pentru reducerea pierderilor de apă.

Totodată, infrastructura rutieră, iluminatul public și rețelele energetice necesită investiții continue pentru a răspunde cerințelor de siguranță, mobilitate și eficiență energetică. Aceste intervenții sunt esențiale pentru creșterea calității vieții și pentru dezvoltarea durabilă a municipiului.

2.5. Infrastructură publică și capacitate instituțională

Datele disponibile arată consolidarea infrastructurii instituționale publice la nivelul municipiului. În municipiul Strășeni, numărul instituțiilor publice a crescut de la 14 (2004) la 22 (2014 și 2024), ceea ce reprezintă o creștere de aproximativ +57,142% în intervalul analizat.

Această evoluție confirmă extinderea serviciilor și rolului municipiului ca centru urban, crescând în același timp necesitatea investițiilor în infrastructura publică (educație, cultură, spații comunitare, servicii sociale), precum și în eficiența administrării și a mentenanței.

2.6. Economia locală și potențialul de dezvoltare

Economia municipiului Strășeni este susținută de un mix echilibrat de activități industriale, comerciale și de servicii, consolidându-și statutul de pol de creștere în Regiunea de Dezvoltare Centru. Elementul strategic central este reprezentat de zona industrială și subzona Strășeni a Zonei Economice Libere (ZEL) Bălți, care constituie un avantaj competitiv major pentru atragerea investițiilor productive, crearea locurilor de muncă calificate și stimularea capacităților de export.

2.6.1. Structura mediului de afaceri și antreprenoriatului

Mediul de afaceri local este caracterizat printr-o dinamică pozitivă, fiind format dintr-un număr total estimat de 1.200–1.300 de agenți economici înregistrați (SRL, Întreprinderi Individuale, Societăți pe Acțiuni și Gospodării Țărănești). Domeniile economice dominante sunt:

- **Agricultură și agro-industrie:** un număr semnificativ de gospodării țărănești și întreprinderi mici activează în cultivarea terenurilor, procesarea produselor agricole și valorificarea resurselor naturale. Acest sector are o pondere importantă în structura economică locală și contribuie la ocuparea forței de muncă.
- **Industrie alimentară și băuturi:** producția alimentară și procesarea produselor agricole reprezintă un segment stabil, cu rol în asigurarea consumului local și în dezvoltarea capacităților de export.
- **Construcții și materiale:** sectorul construcțiilor și al materialelor de construcție este în creștere, stimulat de extinderea fondului locativ și de cererea pentru infrastructură urbană și rurală modernizată.
- **Comerț și servicii:** peste 40% din firmele locale activează în comerț (retail și en-gros), ceea ce confirmă rolul municipiului ca centru de distribuție și servicii pentru zona de influență. Acest sector este dominant în structura economică și generează cea mai mare parte a veniturilor.
- **Transport și logistică:** activitățile de transport rutier și logistică au o pondere semnificativă, susținute de poziționarea geografică favorabilă a municipiului și de proximitatea față de Chișinău. Acest domeniu facilitează mobilitatea bunurilor și persoanelor și sprijină dezvoltarea altor sectoare economice.

Analiza structurii acestora relevă următoarele aspecte cheie:

- **Nucleul activ:** Aproximativ 350-400 de entități reprezintă segmentul cel mai activ, care prezintă constant situații financiare și generează cea mai mare parte a veniturilor la bugetul local.”

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ

a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030

- Tipologia IMM: Economia reflectă o predominanță a microîntreprinderilor și întreprinderilor mici. Această structură indică un potențial ridicat pentru antreprenoriatul local, dar subliniază și necesitatea unor politici publice de susținere pentru scalarea afacerilor.

- Lideri economici: Printre entitățile cu impact major asupra cifrei de afaceri și a ocupării se numără: *SRL Diazchim Agro*, *SRL Agrostoc-Prim*, *SC Vin Select SRL*, *SRL Consprod-Impex*, *SRL Darnic-Gaz*, *SRL Golden Gates*, *SRL Elitagrotehnologie* și operatorul de transport *SA Masrut*.

2.6.2. Analiza pieței forței de muncă (conform Recensământului 2024)

Conform datelor statistice recente, municipiul dispune de resurse umane semnificative, însă există un potențial neutilizat care trebuie activat în perioada 2026–2030.

- Populația aptă de muncă (15 ani +): 11.293 persoane.
- Forța de muncă (Populația activă): 5.544 persoane.
- Rata șomajului: Scăzută (5,1% din populația activă), cu un număr de 282 șomeri înregistrați.
- Populația inactivă: Un segment important de 5.749 persoane se află în afara forței de muncă, reprezentând o rezervă strategică pentru viitoarele investiții din ZEL.

2.6.3. Distribuția populației ocupate pe sectoare de activitate

Totalul de 5.262 persoane ocupate din municipiu se distribuie pe domenii după cum urmează, reflectând o economie diversificată:

Sector de activitate	Număr persoane ocupate
Industria prelucrătoare	772
Comerț cu ridicata și cu amănuntul	758
Învățământ	600
Construcții	585
Sănătate și asistență socială	479
Transport și depozitare	421
Administrație publică și apărare	315
Agricultură, silvicultură și pescuit	236
Informații și comunicații (IT)	218
Activități profesionale, științifice și tehnice	144
Activități financiare și asigurări	132
Activități de cazare și alimentație publică (HoReCa)	126
Producția de energie, apă și salubritate	174
Alte servicii și activități administrative	302
TOTAL POPULAȚIE OCUPATĂ	5.262

2.6.4. Concluzii privind direcțiile de dezvoltare economică

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030

Sectorul serviciilor și al comerțului rămâne dominant, însă prezența puternică a industriei prelucrătoare (cel mai mare angajator privat) oferă municipiului o reziliență economică superioară altor orașe de mărime similară.

La nivel național, veniturile disponibile pe persoană au fost raportate la o medie lunară de 5 283,8 lei în 2024 (aprox. 260–270 EUR pe persoană), cu o pondere semnificativă a salariilor în totalul veniturilor.

Pentru Strășeni, aceste date sugerează un necesar strategic de creștere a locurilor de muncă locale bine plătite și de susținere a capitalului uman urban, pentru a reduce dependența de piața muncii din municipiul Chișinău.

Pentru perioada 2026–2030, strategia se va concentra pe valorificarea avantajului competitiv oferit de Subzona ZEL Strășeni și pe susținerea mediului de afaceri local prin modernizarea infrastructurii de suport, digitalizare și facilitarea accesului la forța de muncă prin programe de calificare adaptate cererii pieței.

2.6.5. Provocări și oportunități economice

Provocări principale:

- scăderea populației municipale într-un context național de urbanizare și migrare;
- predominanța întreprinderilor mici, care pot avea acces limitat la piețe externe și resurse financiare;
- necesitatea modernizării infrastructurii economice locale;

Oportunități competitive:

- existența subzonei ZEL Strășeni ca instrument de atragere a investițiilor;
- proximitatea față de principale piețe interne și conexiuni logistice regionale;
- potențial de dezvoltare a industriilor de producție legate de agricultură și servicii integrate.

Municipiul dispune, de asemenea, de un potențial de dezvoltare a turismului de proximitate, bazat pe poziționarea geografică favorabilă, patrimoniul cultural local, spațiile verzi și infrastructura de agrement. Valorificarea acestui potențial poate contribui la diversificarea economiei locale și la creșterea atractivității urbane.

Concluzii privind profilul municipiului

Analiza profilului municipiului Strășeni evidențiază necesitatea unor intervenții integrate în domeniile infrastructurii, educației, serviciilor sociale, dezvoltării economice și regenerării urbane. Acestea constituie baza direcțiilor strategice și a portofoliului de proiecte prevăzute în Strategia de Dezvoltare Integrată pentru perioada 2026–2030.

Municipiul Strășeni se confruntă cu un set de provocări structurale specifice orașelor aflate în zona de influență a municipiului Chișinău. Dezvoltarea urbană accelerată, presiunea pe

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030

infrastructura tehnico-edilitară și creșterea cererii pentru servicii publice moderne necesită o abordare integrată și planificată.

Principalele provocări identificate includ: fragmentarea dezvoltării urbane, capacitatea limitată a infrastructurii de canalizare și epurare, dependența funcțională de centrele urbane mari, necesitatea modernizării mobilității urbane și deficitul de spații publice de calitate. Aceste aspecte impun corelarea investițiilor publice cu o viziune urbană coerentă și orientată spre cetățean.

Analiza datelor de bază arată că municipiul Strășeni se află într-un context de transformare, marcat de două tendințe principale:

1. scădere demografică, dar creștere a fondului locativ, ceea ce indică dinamici de migrație și schimbări în structura gospodăriilor;
2. un potențial economic semnificativ prin zona industrială și ZEL, care necesită infrastructură modernă pentru a fi pe deplin valorificat.

În acest context, prioritățile strategice pentru perioada 2026–2030 sunt orientate către:

- modernizarea utilităților (canalizare, apeduct, colector, pluvial);
- reabilitarea drumurilor, trotuarelor și regenerarea cartierelor;
- revitalizarea spațiilor publice și dezvoltarea infrastructurii sportive;
- modernizarea instituțiilor educaționale și culturale;
- dezvoltarea economiei locale și sprijinirea producătorilor;
- extinderea serviciilor sociale pentru persoane în etate;
- cooperare multilevel și implicarea diasporei în dezvoltarea locală.

***Notă:** Indicatorii prezentați reflectă caracteristici de bază ale municipiului (oraș + satul Făgureni) și sunt utilizați pentru fundamentarea direcțiilor strategice și a portofoliului de proiecte prioritare 2026–2030.*

Datele de profil evidențiază necesitatea unei abordări integrate de dezvoltare pentru perioada 2026–2030, axată pe modernizarea utilităților, infrastructurii rutiere și pietonale, creșterea atractivității spațiilor publice, consolidarea serviciilor sociale și stimularea economiei locale. În acest context, Strategia stabilește principiile, viziunea și pilonii de intervenție pentru următorii cinci ani.

CAPITOLUL 3. PRINCIPII DE DEZVOLTARE (aliniere la politicile Uniunii Europene)

Strategia de Dezvoltare Integrată a municipiului Strășeni se bazează pe următoarele principii fundamentale, în concordanță cu politicile și valorile Uniunii Europene:

1. Dezvoltare durabilă și reziliență climatică – promovarea unui model de dezvoltare care integrează protecția mediului, utilizarea eficientă a resurselor și adaptarea la schimbările climatice.
2. Calitatea vieții și servicii publice orientate spre cetățean – îmbunătățirea continuă a condițiilor de trai și furnizarea de servicii publice accesibile, eficiente și adaptate nevoilor reale ale comunității.
3. Egalitate de gen și incluziune socială – asigurarea accesului echitabil la servicii, oportunități și procese decizionale pentru femei și bărbați, precum și pentru grupurile vulnerabile.
4. Siguranță și accesibilitate universală – crearea unui mediu urban sigur și accesibil pentru copii, seniori, persoane cu dizabilități și persoane cu mobilitate redusă.
5. Transparență, responsabilitate și participare publică – implicarea activă a cetățenilor în procesul decizional și asigurarea unui management public deschis și responsabil.
6. Decizii bazate pe date și indicatori de performanță (KPI) – fundamentarea politicilor publice pe date, analize și monitorizarea continuă a rezultatelor.
7. Parteneriate și cooperare multilevel – dezvoltarea colaborării la nivel local, regional, național și internațional, inclusiv cu autorități publice, sectorul privat și societatea civilă.
8. Eficiență, integritate și responsabilitate în utilizarea resurselor publice – gestionarea prudentă și transparentă a resurselor financiare și materiale, în interesul comunității.

CAPITOLUL 4. VIZIUNE 2030 ȘI OBIECTIVE

4.1. Viziune 2030

Strășeni 2030 – un municipiu verde, educat și activ, cu infrastructură modernă și spații publice vii, care oferă oportunități pentru tineri și familii și își consolidează rolul de pol local de dezvoltare prin servicii publice eficiente, conectivitate sporită și cooperare intercomunitară, orientate spre creșterea calității vieții și bunăstarea comunității.

4.2. Obiectiv general

Creșterea calității vieții și consolidarea competitivității municipiului Strășeni prin modernizarea infrastructurii urbane și rurale, extinderea utilităților publice, dezvoltarea serviciilor sociale, îmbunătățirea mobilității urbane și stimularea economiei locale.

4.3. Obiective specifice

1. **Revitalizarea și modernizarea infrastructurii educaționale și culturale**, cu accent pe extinderea serviciilor de educație timpurie și creșterea accesului la servicii de calitate.
2. **Dezvoltarea și revitalizarea parcurilor și spațiilor publice**, cu funcții recreative, culturale și de agrement urban, pentru creșterea atractivității și coeziunii comunitare.
3. **Extinderea infrastructurii sportive și promovarea sportului de masă**, inclusiv prin crearea și modernizarea terenurilor sportive și a spațiilor pentru activități fizice.
4. **Modernizarea infrastructurii rutiere și pietonale și regenerarea cartierelor**, prin îmbunătățirea drumurilor, trotuarelor, iluminatului public și a spațiilor adiacente.
5. **Extinderea și modernizarea utilităților publice** (apă, canalizare, colector, gazificare), concomitent cu măsuri de protecție a mediului și utilizare durabilă a resurselor.
6. **Gestionarea riscurilor naturale și adaptarea la schimbările climatice**, inclusiv prin managementul apelor pluviale, reabilitarea cursurilor de apă și măsuri de prevenire a inundațiilor.
7. **Stimularea economiei locale și a antreprenoriatului**, prin susținerea producătorilor autohtoni, dezvoltarea pieței agricole, valorificarea zonei industriale și a subzonei ZEL, precum și prin evenimente și activități cu potențial de atragere a vizitatorilor.
8. **Dezvoltarea serviciilor sociale și de îngrijire**, destinate persoanelor în etate și grupurilor vulnerabile, pentru creșterea incluziunii sociale și a calității vieții.
9. **Dezvoltarea transportului public și a managementului mobilității urbane**, în vederea reducerii traficului, creșterii siguranței și promovării mobilității durabile.
10. **Consolidarea cooperării interinstituționale și implicarea diasporei** în dezvoltarea municipiului, prin parteneriate, investiții și transfer de cunoștințe.
11. **Consolidarea capacității administrative, financiare și de furnizare a serviciilor publice** prin cooperare intercomunitară și pregătirea amalgamării voluntare cu UAT de nivelul I din zona de influență a municipiului.

CAPITOLUL 5. DIRECȚII STRATEGICE, PROGRAME ȘI PROIECTE (2026–2030) – VERSIUNE ARMONIZATĂ

DIRECȚIA STRATEGICĂ 1 — Educație modernă și infrastructură educațională revitalizată

Program 1.1 — Modernizarea instituțiilor educaționale

1.1.1. Investiții prioritare în educația timpurie (2026–2030).

Obiectiv:

Renovarea și modernizarea instituțiilor de educație timpurie și dezvoltarea serviciilor antepreșcolare în municipiul Strășeni, prin participarea la Programul Național „Servicii de creșe publice – Părinți angajați, copii la creșe” (Ediția III), parte a Agendei de reforme a Planului de Creștere al Republicii Moldova 2025–2027.

a) **Modernizarea Grădiniței-creșă nr.1 „Albinuța”, prin intervenții asupra infrastructurii educaționale, funcționale și de siguranță, inclusiv:**

- construcția anexei la blocul 1, cu crearea a două grupe de creșă și extinderea capacității instituției;

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ
a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030

- construcția unui pavilion educațional;
- reabilitarea/modernizarea terenurilor de joacă, inclusiv conformarea la cerințele ANSP;
- renovarea infrastructurii perimetrare (gard, zona administrativ-gospodărească);
- divizarea terenurilor de joacă cu îngrădiri, conform cerințelor ANSP;
- reparația capitală a grupelor nr. 2 și nr. 5.

b) Modernizarea Grădiniței-creșă nr. 2 „Mugurel”, prin intervenții capitale asupra infrastructurii educaționale, funcționale și de siguranță:

- reparația capitală spațiilor, în scopul creării grupelor de creșă;
- reparația capitală a gardului și porților de acces;
- reparația capitală a căilor de acces pe întreg teritoriul instituției (asfalt/pavaj);
- reparația capitală a blocului alimentar;
- reparația capitală a spălătoriei;
- termoizolarea anvelopei clădirii;
- reparația capitală a rețelei electrice;
- construcția a 8 foișoare;
- reabilitarea ieșirilor de siguranță (scări pentru situații excepționale);
- reparația capitală a 12 blocuri sanitare;
- reparația capitală a 10 bufete din cadrul grupelor;
- construcția capitală a unui mini-teren de fotbal.

c) Extinderea capacității de îngrijire timpurie prin modernizarea infrastructurii și operaționalizarea grupelor de creșă la Grădinița-creșă nr. 3 „Ghiocel”

În perioada 2026–2030, municipiul va realiza modernizarea etapizată a instituției prin intervenții capitale asupra infrastructurii educaționale și tehnice, în vederea creșterii eficienței energetice, siguranței și funcționalității, precum și extinderii serviciilor de creșă. Lucrările preconizate includ:

- termoizolarea pereților exteriori ai întregii instituții;
- montarea ușilor din PVC în toate spațiile din grupe și la intrarea acestora;
- renovarea rețelei electrice pentru încă 4 blocuri din totalul de 7;
- reparația capitală a 9 blocuri sanitare;
- reparația capitală a intrării în blocul alimentar;

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ
a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030

- reparația capitală spațiilor pentru crearea grupelor de creșă, inclusiv adaptarea la cerințele de siguranță, igienă și accesibilitate și dotarea cu mobilier/echipamente conforme.

d) Modernizarea Grădiniței-creșă nr. 4 „Licurici”, prin intervenții capitale asupra infrastructurii educaționale, funcționale și de acces:

- reparația capitală a spațiilor destinate grupei de creșă (antreu, bufet), în scopul creării unei grupe de creșă, și dotarea cu mobilier și echipamente conforme;
- reparația capitală și dotarea blocului spălătoriei cu echipamente moderne;
- amenajarea trotuarelor către foișoare și asigurarea accesibilității pentru copiii cu CES (rampe, bare de sprijin);
- reabilitarea subsolului, depozitelor și spațiilor comune (holuri, coridoare);
- amenajarea teritoriului (teren de joacă, teren de sport, mobilier urban);
- reparația și dotarea cabinetului medical.

e) Modernizarea Grădiniței-creșă nr. 5 „Poienița Veselă”, prin intervenții asupra infrastructurii educaționale, funcționale și de siguranță, inclusiv:

- finisarea reparației capitale a blocurilor B și C, în vederea creării de noi grupe de creșă și extinderii serviciilor antepreșcolare;
- termoizolarea exterioară a clădirii;
- construcția capitală a gardului și pavarea intrărilor laterale;
- renovarea și dotarea cu o rețea electrică nouă, conformă;
- reparația capitală a sălii festive;
- construirea și amenajarea unui teren sportiv.

f) Modernizarea Grădiniței „Guguță”, satul Făgureni, prin intervenții capitale asupra infrastructurii educaționale și funcționale, inclusiv:

- reparația capitală a unei grupe și dotarea completă, în scopul creării unei grupe de creșă;
- modernizarea căilor de acces către grupa de creșă, inclusiv rampe pentru copiii cu CES și acces sigur către foișor;
- reparația capitală și dotarea spălătoriei, necesară funcționării grupei de creșă;
- termoizolarea clădirii;
- pavarea curții și amenajarea terenului (bănci, coșuri, panou informativ);

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030

- reparația capitală a blocului sanitar din grupa „Spiridușii”;
- dotarea cu materiale didactice moderne și elemente sportive (interior/exterior).

Notă de sinteză:

Intervențiile urmăresc extinderea serviciilor de creșă, îmbunătățirea condițiilor de educație timpurie, creșterea siguranței și accesibilității, precum și modernizarea eficientă energetic a instituțiilor educaționale.

1.1.2. Școli Model – aliniere la politicile naționale în educație

Municipiul Strășeni se implică activ în procesul național de modernizare a educației preuniversitare prin includerea instituțiilor de învățământ în Rețeaua Națională a Școlilor Model, inițiativă a Ministerului Educației și Cercetării.

- IP Gimnaziul „Mihai Viteazul” este inclus în Rețeaua Națională „Școala Model”, conform Ordinului MEC nr. 1146 din 09.07.2025.
- Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” este inclus în Rețeaua Națională a Școlilor Model, iar proiectul de modernizare prevede: renovarea infrastructurii, dotări digitale/STEAM, laboratoare moderne, transport școlar și îmbunătățirea accesibilității.

Implementarea proiectelor este susținută de parteneri internaționali (Banca Mondială, Uniunea Europeană, UNICEF, Parteneriatul Global pentru Educație). Prin aceste inițiative, municipiul Strășeni își consolidează rolul de pol educațional regional și promovează un sistem educațional modern, incluziv și orientat spre viitor.

1.1.3. Reabilitarea și modernizarea Școlii de Arte „Eugen Doga”, prin intervenții integrate de reabilitare structurală, modernizare funcțională și eficientizare energetică, în vederea asigurării unor condiții sigure, accesibile și moderne pentru procesul educațional artistic.

Intervențiile propuse includ:

- îmbunătățirea infrastructurii educaționale a instituției, inclusiv reabilitarea și dotarea claselor de studiu;
- modernizarea rețelelor de încălzire și iluminat ale clădirii, în scopul creșterii eficienței energetice;
- instalarea panourilor fotovoltaice, ca măsură de reducere a consumului de energie și a costurilor de operare;
- reabilitarea (reparație capitală sau lucrări de reparație curentă, după caz) și dotarea claselor de studiu;
- crearea și dotarea unei săli specializate pentru Arta teatrală, amenajată conform standardelor educaționale;

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030

- amenajarea și dotarea unor spații de studiu (ateliere) pentru Secția arte plastice, dedicate dezvoltării creativității și competențelor artistice ale elevilor;
- achiziționarea și dotarea instituției cu instrumente muzicale și echipamente moderne (mobilier, table interactive, laptopuri, materiale didactice), adecvate procesului educațional;
- amenajarea și reabilitarea accesului în instituție, inclusiv reparația capitală a scărilor de acces;
- executarea lucrărilor de consolidare pe întreg perimetrul fundației clădirii, pentru creșterea siguranței structurale;
- reparația capitală a demisolului, inclusiv eliminarea infiltrațiilor și refuncționalizarea spațiilor;
- reabilitarea și modernizarea rețelelor interioare de apeduct, canalizare și ventilare, aferente demisolului și clădirii în ansamblu.

Rezultatul așteptat:

O instituție educațională artistică modernizată, sigură, accesibilă și eficientă energetic, capabilă să ofere servicii educaționale de calitate și să contribuie activ la viața culturală a municipiului Strășeni.

Program 1.2 — Eficiență energetică în clădirile publice (inclusiv educație, cultură și sector social)

Obiectiv:

Reducerea consumului de energie și a costurilor de operare în clădirile publice ale municipiului Strășeni, prin intervenții etapizate de eficientizare energetică și modernizarea sistemelor tehnice (încălzire, iluminat, anvelopă), cu menținerea și/sau îmbunătățirea confortului și siguranței utilizatorilor.

Justificare:

Eficientizarea energetică a clădirilor publice contribuie la:

- (1) scăderea cheltuielilor bugetare recurente;
- (2) creșterea nivelului de confort pentru copii, cadre didactice, personal și beneficiari;
- (3) reducerea emisiilor și creșterea rezilienței la crize energetice;
- (4) conformarea la direcțiile naționale și europene privind eficiența energetică.

Instituții vizate (minim):

- instituții de educație timpurie și preuniversitară;
- instituții culturale (ex.: Școala de Arte, Muzeul de Istorie și Etnografie al municipiului Strășeni, Căminul cultural sătesc Făgureni, Biblioteca publică sătească Făgureni);
- clădiri administrative și servicii comunitare;
- infrastructură socială (inclusiv centre și servicii pentru persoane vulnerabile).

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ
a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030

Abordare și planificare pe ani (2026–2030):

2026 – Inventariere și pregătire (bază de date energetică municipală):

1. Inventarierea tuturor clădirilor publice (suprafață, anul construcției, consumuri, tipul sistemelor de încălzire și iluminat).
2. Colectarea facturilor și stabilirea „liniei de bază” (kWh/an; lei/an).
3. Identificarea clădirilor prioritare (cei mai mari consumatori și clădiri cu risc privind confortul sau pierderile energetice).
4. Inițierea auditurilor energetice pentru clădirile prioritare.

Audituri, proiectare și pregătirea investițiilor (2026–2027):

1. Finalizarea auditurilor energetice pentru clădirile prioritare.
2. Elaborarea documentației tehnice (PT, devize, avize) pentru intervențiile cu eficiență maximă.
3. Pregătirea dosarelor de finanțare și a pachetelor de achiziții (lucrări și echipamente).

Implementare etapizată (Etapa I și Etapa II) (2027–2030):

1. Implementarea măsurilor de tip „quick wins”: iluminat LED, automatizări minime, reglaje și echilibrarea instalațiilor, contorizare și monitorizare a consumului.
2. Implementarea măsurilor investiționale: termoizolare, înlocuirea tâmplăriei, reabilitarea acoperișului/planșeului/subsolului, modernizarea sau înlocuirea instalațiilor termice (după caz).
3. Implementarea măsurilor de utilizare a energiei regenerabile, acolo unde este fezabil (de ex. soluții pentru apă caldă menajeră și/sau consum propriu), conform analizelor tehnico-economice.

Consolidare, extindere și evaluare:

1. Extinderea intervențiilor către restul clădirilor publice, în funcție de resursele disponibile.
2. Evaluarea economiilor realizate (energie/lei) și actualizarea planului multianual post-2030.
3. Standardizarea procedurilor de mentenanță și monitorizare energetică.

Tipuri de măsuri eligibile (exemple):

- termoizolarea anvelopei clădirilor și înlocuirea tâmplăriei;
- reabilitarea acoperișului, planșeului și subsolului;
- modernizarea sistemelor de încălzire și distribuție;
- contorizare, monitorizare a consumului și automatizări;
- iluminat eficient (LED) și optimizarea consumului;
- soluții de energie regenerabilă (unde este fezabil).

Rezultate așteptate până în 2030:

- reducerea consumurilor energetice în clădirile publice modernizate;
- îmbunătățirea confortului termic;
- diminuarea cheltuielilor bugetare recurente;
- reducerea emisiilor asociate consumului de energie.

Indicatori (KPI) recomandați:

- numărul clădirilor publice inventariate (2026);
- numărul auditurilor energetice finalizate (2026–2027);
- numărul clădirilor cu PT și deviz aprobat (2027);
- numărul clădirilor eficientizate energetic (2028–2030);
- reducerea consumului (kWh/an) și a cheltuielilor (lei/an) pentru clădirile intervenite;
- reducerea estimată a emisiilor de CO₂ (t/an), conform auditurilor și rapoartelor.

Surse potențiale de finanțare:

Buget local (cofinanțări), programe naționale, fonduri externe și parteneriate, în funcție de eligibilitate.

DIRECȚIA STRATEGICĂ 2 — Spații publice, parcuri și regenerare urbană

Intervențiile din cadrul acestei direcții strategice contribuie nu doar la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor, ci și la creșterea atractivității municipiului Strășeni ca spațiu de recreere, socializare și vizitare, prin dezvoltarea parcurilor, a spațiilor publice și a zonelor de agrement.

Programul 2.1 — Revitalizarea parcurilor publice municipale

(alei, iluminat, mobilier urban, spații de joacă incluzive, fitness outdoor, siguranță)

Obiectiv: Modernizarea infrastructurii existente și creșterea accesibilității și siguranței, prin diversificarea funcțiilor de recreere pentru toate categoriile de vârstă.

Spații vizate:

- Parcul public „Ștefan cel Mare și Sfânt”;
- Parcul public „Grigore Vieru”;
- Parcul public „Mihai Eminescu”
- Spații verzi din localitate, adiacente părților pietonale;
- Spații verzi adiacente traseului R1;
- Teren de agrement – Orașul Vechi (Fundatura);

Programul 2.2 — Regenerare urbană – zone degradate

Obiectiv: Valorificarea unui teren degradat prin transformarea acestuia într-un spațiu public funcțional și atractiv.

Măsuri principale:

- demolarea construcției nefinalizate (fosta grădiniță);
- amenajarea unui spațiu multifuncțional (zonă de agrement, edificiu pentru instituție de educație timpurie, alte obiective stabilite în urma consultărilor publice cu cetățenii)

(elaborare documentație tehnică și execuție etapizată);

- amenajarea terenului de agrement în sectorul străzilor Luncilor–Traian;
- amenajarea zonei verzi în sectorul cuprins între cartierele de blocuri din str. Prieteniei și str. Ștefan cel Mare și Sfânt;
- amenajarea zonei verzi pe terenul adiacent blocului din strada Gavriil Musicescu, 2.

Indicatori de rezultat (KPI):

- numărul parcurilor publice modernizate;
- suprafața de spațiu public nou creat (mp);
- acoperire cu iluminat public – 100% în zonele intervenite;
- gradul de utilizare și participare a populației (estimări/monitorizare).

DIRECȚIA STRATEGICĂ 3 — Sport și municipiu activ

Dezvoltarea infrastructurii sportive contribuie la promovarea unui stil de viață activ și sănătos, precum și la atragerea de evenimente sportive și activități recreative cu impact local și regional, consolidând rolul municipiului Strășeni ca spațiu activ și atractiv pentru toate categoriile de populație.

Programul 3.1 — Investiții sportive majore

Obiectiv:

Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii sportive municipale, capabile să găzduiască activități, competiții și evenimente cu participare largă, în parteneriat cu CS “Atletic Strășeni”.

Intervenții propuse:

- construirea/modernizarea unui bazin de înot;
- realizarea unei săli polivalente;
- edificarea terenului de fotbal, amenajarea de tribune pentru terenul de fotbal.

Programul 3.2 — Sport de cartier

Obiectiv: Asigurarea accesului echitabil la facilități sportive de proximitate prin amenajarea infrastructurii multifuncționale la nivel de cartier, destinate copiilor, tinerilor și altor grupuri de vârstă.

Intervenții propuse:

- amenajarea a 3 terenuri sportive multifuncționale, amplasate pe:
 - str. Gavriil Musicescu;
 - str. Veronica Micle;
 - str. Mihai Eminescu;
- amenajarea și dotarea terenului sportiv din satul Făgureni.

Indicatori de rezultat (KPI):

- numărul facilităților sportive realizate;
- numărul de utilizatori;
- numărul de evenimente sportive organizate/an;
- gradul de participare a copiilor și tinerilor, inclusiv a fetelor.

Indicatori de rezultat (KPI):

- numărul facilităților sportive realizate;
- numărul estimat de utilizatori;
- numărul de evenimente sportive organizate/an;
- gradul de participare a copiilor și tinerilor, inclusiv a fetelor.

DIRECȚIA STRATEGICĂ 4 — Drumuri, cartiere, mobilitate pietonală, transport public, stații și parcări

Direcția strategică 4 urmărește îmbunătățirea mobilității urbane, a siguranței rutiere și pietonale, precum și creșterea accesibilității cartierelor municipiului Strășeni, prin investiții integrate în infrastructura rutieră, spațiile publice, transportul public și iluminatul stradal. Intervențiile de drenaj și ape pluviale vor fi corelate cu lucrările de infrastructură rutieră din zonele adiacente.

Programul 4.1 — Drumuri în sectoare mari

Obiectiv: Reabilitarea etapizată a străzilor din municipiul Strășeni, prin gruparea pe sectoare pentru eficientizarea planificării, proiectării și execuției lucrărilor.

Sectoare și străzi vizate:

- **Sectorul 1 (Aleea Plopilor):**
 - str. Mihai Viteazul;
 - str. Bucovina;
 - str. Iuri Gagarin;
 - segment din str. Constantin Stere.
- **Sectorul 2 (Toma Ciorbă):**
 - str. Toma Ciorbă;
 - str. Nicolai Pirogov;
 - str. Mihai Frunze;
 - str. Nicolae Testemițanu;
 - str. George Coșbuc;
 - str. -la Toma Ciorbă;
 - str. Constantin Stamati;

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ
a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030

– str. Mihail Sadoveanu.

• **Sectorul 3 (Boris Glavan):**

– str. Boris Glavan

– str. Constantin Stamati

– str. Alexandru Vlahuță, Iona Iakir

(elaborare documentație tehnică și execuție etapizată).

• **Sectorul 4 (Ion Caraciobanu):**

– str. Ion Caraciobanu, Nicolae Gribov, Barbu Lăutaru, Liviu Damian

(elaborare documentație tehnică și execuție etapizată).

• **Sectorul 5 (adiacent pieței agroindustriale):**

– Reparația capitală str. Mihai Eminescu (adiacent pieței).

(elaborare documentație tehnică și execuție etapizată).

• **Sectorul 6 (Regiunea Orașului Vechi (Fundatura)):**

– Reparația străzilor din Orașul Vechi

(elaborare documentație tehnică și execuție etapizată).

• **Sector 7 (Regiunea Podiș)**

– Reparația capitală a străzilor din sectorul Podiș

(elaborare documentație tehnică și execuție etapizată).

• **Sector 8 (1 Cartier Locativ)**

– Reparația capitală a accesului spre Grădinița creșă nr.4 ”Licurici”, strada 1 Cartier Locativ.

(elaborare documentație tehnică și execuție etapizată).

• **Sector 9 (Sector Sf. Împărați Constantin și Elena)**

– Reparația capitală a sectorului adiacent str. Sf. Împărați Constantin și Elena, inclusiv, accesul spre Gimnaziul “Mihai Viteazul” din municipiul Strășeni.

(elaborare documentație tehnică și execuție etapizată).

Finalizarea lucrărilor de reabilitare pe străzi cu intervenții parțiale executate:

• str. Grigore Ureche – aplicarea stratului de uzură (asfalt);

• str. Petru Movilă – finalizarea reparației capitale (lucrări executate pe cca. 2/3 din stradă);

• str. Alexandru Donici – finalizarea reparației capitale (lucrări executate pe cca. 2/3 din stradă).

• construcția capitală a carosabilului pe bd. Păcii (segment neamenajat – cca. 50%).

• str. Morii - reparație capitală.

Lucrări de întreținere și reparații curente ale străzilor existente:

- str. Mitropolit Varlaam;
- str. 31 August 1989.

Programul 4.2 — Regenerarea cartierelor de blocuri

Obiectiv: Îmbunătățirea calității vieții în cartierele de blocuri prin intervenții integrate asupra spațiilor commune.

Tipuri de intervenții:

- alei pietonale;
- parcări;
- iluminat public;
- drenaj, reparație capitală;
- spații verzi;
- asfaltare/pavaj, accesibilitate pentru persoane cu mobilitate redusă;
- elaborarea Studiului de fundamentare pentru cartierul de blocuri, cuprins între străzile Ștefan cel Mare și Sfânt, Alexei Mateevici, Gavriil Musicescu, traseul R1 Chișinău-Ungheni

Cartiere vizate:

- cartierul de blocuri str. Ștefan cel Mare și Sfânt;
- cartierul de blocuri str. Mihai Eminescu;
- cartierul de blocuri str. Iona Iakir;
- cartierul de blocuri str. Prieteniei;
- cartierul de blocuri str. Veronica Micle;
- cartierul de blocuri Ștefan cel Mare și Sfânt - Alexei Mateevici – Gavriil Musicescu.

Programul 4.3 — Infrastructură industrială

Intervenție prioritară:

- reabilitarea drumului din zona industrială – str. Alexei Mateevici (demararea lucrărilor),
- construcția accesului Parc Industrial – traseul R1 Chișinău-Ungheni-Sculeni.

Programul 4.4 — Mobilitate pietonală și accesibilitate

Obiectiv: Creșterea siguranței și confortului pietonal și îmbunătățirea accesibilității urbane, prin corelarea intervențiilor pietonale cu infrastructura existentă.

Intervenții propuse:

- renovarea trotuarelor pe str. Ștefan cel Mare și Sfânt, până în regiunea Aleea Plopilor;
- renovarea trotuarului paralel traseului R1, spre regiunea Ipoteca;
- amenajarea unei cărări pietonale pavate și iluminarea traseului de legătură dintre str. Ștefan Neaga și str. Mihai Eminescu, în vederea asigurării unui acces pietonal sigur și iluminat către liceu și stația de microbuze.

Programul 4.5 — Transport public, stații de așteptare și managementul parcarilor

Obiectiv: Modernizarea și eficientizarea sistemului de transport public și gestionarea adecvată a parcărilor urbane.

Intervenții propuse:

- modernizarea transportului public;
- extinderea rutelor de transport public;
- construcția și/sau modernizarea stațiilor de așteptare;
- amenajarea unei parcări municipale;
- amenajarea parcărilor de proximitate pentru instituții educaționale Grădinița-creșă nr.3 și Grădinița-creșă nr.5, amplasate pe str. Iona Iakir.

Indicatori de rezultat (KPI):

- kilometri de drum modernizați;
- kilometri de trotuare reabilitate;
- numărul de stații de așteptare modernizate/construite;
- numărul de rute de transport public extinse sau noi;
- parcare municipală realizată (1).

Programul 4.6 — Extinderea și modernizarea sistemului de iluminat public

Obiectiv:

Extinderea și modernizarea iluminatului public în municipiul Strășeni, prin elaborarea documentației tehnice și executarea lucrărilor, în vederea creșterii siguranței cetățenilor, accesibilității spațiilor urbane și eficienței energetice.

Justificare:

Iluminatul public modern reprezintă un element esențial al calității vieții și siguranței în spațiul public. Extinderea și modernizarea acestuia contribuie la:

- reducerea riscului de accidente și infraționalitate;
- creșterea siguranței pentru pietoni, inclusiv copii, seniori și persoane cu mobilitate redusă;
- îmbunătățirea confortului urban și a accesului către instituții publice;
- reducerea consumului de energie prin utilizarea soluțiilor eficiente (LED și/sau sisteme moderne).

Descrierea intervenției prioritare (2026–2030):

Municipiul Strășeni își propune:

- modernizarea serviciului de iluminat public stradal prin implementarea sistemului de dirijare la distanță
- elaborarea documentației tehnice (proiect tehnic) pentru extinderea iluminatului public;
- executarea lucrărilor de extindere și montaj pe următoarele străzi:
 - Sectorul Sf. Împărați Constantin și Elena;
 - Constantin Stamati;
 - Bulevardul Păcii.

Rezultate așteptate:

- extinderea rețelei de iluminat public în sectoarele vizate;

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ

a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030

- creșterea siguranței și confortului în spațiul public;
- eficiență energetică sporită, control centralizat, reducerea costurilor.

Indicatori (KPI):

- kilometri de rețea de iluminat extinsă;
- numărul de corpuri de iluminat instalate sau modernizate;
- numărul de străzi/sectoare acoperite;
- reducerea incidentelor și creșterea percepției de siguranță (femei/bărbați), evaluată prin sondaje.

Surse potențiale de finanțare:

- buget local;
- fonduri naționale și programe de eficiență energetică;
- granturi și proiecte externe;
- parteneriate (după caz).

Programul 4.7 — Elaborarea Planului Urbanistic General (PUG) al municipiului Strășeni

Obiectiv:

Elaborarea și aprobarea Planului Urbanistic General (PUG) al municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, ca document strategic de planificare teritorială și urbanistică, adaptat realităților socio-economice și direcțiilor de dezvoltare ale municipiului.

Justificare:

Planul Urbanistic General existent, elaborat în anul 2015, nu mai reflectă dinamica actuală de dezvoltare urbană, extinderea fondului locativ, necesitățile de infrastructură, mobilitate, utilități publice și cerințele actuale privind mediul și reziliența climatică. Elaborarea unui nou PUG este esențială pentru asigurarea unei dezvoltări coerente, echilibrate și durabile și constituie un instrument obligatoriu pentru fundamentarea investițiilor publice și private în perioada 2026–2030.

Descrierea intervenției (2026–2027):

Municipiul Strășeni își propune:

- elaborarea PUG-ului, inclusiv planșe grafice și regulament urbanistic;
- corelarea acestuia cu Strategia de Dezvoltare Integrată 2026–2030 și cu documentele sectoriale (mobilitate, utilități, mediu);
- organizarea consultărilor publice și aprobarea PUG-ului conform legislației în vigoare.

Surse de finanțare:

Bugetul național (programe guvernamentale), cu posibilă cofinanțare din bugetul local, după caz.

Indicatori (KPI):

- PUG elaborat și aprobat (da/nu);
- regulament urbanistic aprobat;
- numărul de consultări publice organizate.

DIRECȚIA STRATEGICĂ 5 — Utilități publice: canalizare, ape uzate, gazificare și apeduct

Proiectele de infrastructură majoră din cadrul acestei direcții strategice, precum modernizarea și extinderea sistemelor de canalizare, evacuare și tratare a apelor uzate, gazificare și alimentare cu apă, reprezintă intervenții strategice cu impact pe termen lung, menite să asigure o dezvoltare urbană sigură, durabilă și conformă cu standardele de mediu și sănătate publică.

Programul 5.1 — Canalizare și managementul apelor uzate

Obiectiv: Extinderea și modernizarea sistemului de canalizare al municipiului Strășeni, inclusiv în localitatea Făgureni, pentru creșterea gradului de conectare, reducerea riscurilor de poluare și conformarea cu cerințele de mediu.

Intervenții prioritare:

- demararea lucrărilor de canalizare în satul Făgureni (fonduri naționale, proiect aprobat);
- demararea lucrărilor de canalizare în regiunea Fundătura (Orașul Vechi), Etapa I (fonduri naționale, proiect aprobat);
- extinderea canalizării în regiunea Fundătura (Orașul Vechi), Etapa II (elaborare proiect, identificare resurse și demarare lucrări);
- extinderea canalizării în sectorul Toma Ciorbă, Etapa II – str. Toma Ciorbă, Mihail Sadoveanu, Constantin Stamati, Ion Creangă, Serghei Lazo (elaborare proiect și demarare lucrări);
- extinderea canalizării în sectorul Podiș (elaborare proiect și execuție lucrări);
- extinderea canalizării pe str. Mihai Eminescu, Traian, Luncilor, Orhei, Dragoș Vodă și Miron Costin;
- extinderea canalizării pe bd. Păcii (elaborare proiect și demarare lucrări);
- extinderea canalizării pe străzile Liviu Deleanu, Mihail Lomonosov, Vasile Alecsandri (elaborare proiect și demarare lucrări);
- elaborarea studiului de fezabilitate și a proiectului tehnic pentru colectorul de pompare a apelor uzate Strășeni–Vatra.

Programul 5.2 — Extinderea gazificării

Obiectiv: Asigurarea accesului echitabil la rețeaua de gaze naturale pentru locuitorii din zonele rezidențiale.

Intervenție prioritară:

- extinderea rețelei de gazificare în regiunea Ipoteca (cartier rezidențial).

Indicatori de rezultat (KPI):

- kilometri de rețea de gazificare extinsă;
- numărul gospodăriilor conectate.

Programul 5.3 — Modernizarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu apă (2026–2030)

Obiectiv:

Modernizarea rețelelor de distribuție a apei, îmbunătățirea funcționalității stațiilor de pompare, creșterea eficienței gestionării consumului și reducerea pierderilor, în vederea asigurării unui serviciu de alimentare cu apă sigur, eficient și durabil.

Acțiuni și proiecte incluse (*continuitate 2025–2026 și extindere 2026–2030*):

1. Construirea conductei de distribuție DN315 și a rezervorului Negrești (mun. Strășeni, str. Ștefan cel Mare și Sfânt), cu o lungime de 3.400 m;
2. Extinderea și/sau înlocuirea rețelelor de distribuție pe o lungime totală de aproximativ 13 km (inclusiv bransamente suplimentare), în mai multe sectoare, inclusiv zonele str. Toma Ciorbă, Iona Iakir, Ștefan cel Mare și Sfânt și cartierul rezidențial Podiș;
3. Construirea și reabilitarea nodurilor de distribuție, inclusiv instalarea debitmetrelor;
4. Reabilitarea Stației de Pompare SP2 (str. Mitropolit Varlaam) – echipare cu 3 pompe și reabilitarea clădirii;
5. Reabilitarea Stației de Pompare SP3 (str. Iona Iakir) – echipare cu grup de pompe;
6. Construirea stației de pompare booster PSSW (str. Stepei);
7. Relocarea Stației de Pompare PSSE (str. Codrilor) – echipare cu 2 pompe;
8. Dotarea operatorului cu echipamente moderne pentru detectarea pierderilor (debitmetre portabile, microfoane la sol, tijă telescopică, generator de unde, echipamente de sudură, autovehicul utilitar etc).

Surse de finanțare prevăzute:

- granturi și/sau sprijin din partea Guvernului Federal al Germaniei;
- buget național;
- buget local.

Indicatori de performanță (KPI) recomandați:

- kilometri de rețele de apă modernizate și/sau extinse;
- numărul de stații de pompare reabilitate sau construite;
- reducerea pierderilor de apă (monitorizare anuală);

- numărul de debitmetre și noduri de distribuție modernizate;
- numărul de avarii și scurgeri identificate și remediate anual.

DIRECȚIA STRATEGICĂ 6 — Mediu, reziliență climatică și gestionarea dezastrelor

Intervențiile din cadrul acestei direcții strategice vizează reducerea riscurilor de mediu, adaptarea municipiului Strășeni la efectele schimbărilor climatice și creșterea capacității de prevenire și gestionare a situațiilor de risc, prin măsuri integrate privind apele pluviale, cursurile de apă și gestionarea deșeurilor.

Programul 6.1 — Managementul apelor pluviale (prevenirea inundațiilor)

Obiectiv: Crearea unui sistem urban eficient de gestionare a apelor pluviale pentru reducerea riscurilor de inundații.

Intervenție prioritară:

- elaborarea proiectului tehnic pentru evacuarea apelor pluviale din municipiul Strășeni și redirecționarea controlată a acestora din sectorul str. Mihail Frunze către râul Bâc;
- amenajarea canalului de scurgere a apelor pluviale de pe str. Decebal spre str. Polihronie Sîrcu, în vederea evacuării controlate a apelor pluviale și prevenirii inundării gospodăriilor adiacente;
- elaborarea și implementarea unui proiect de evacuare a apelor pluviale din sectorul str. Mihail Sadoveanu nr. 9C–9D, în vederea eliminării inundării curților blocurilor locative și protejării proprietăților și infrastructurii.

Programul 6.2 — Curățarea și întreținerea cursurilor de apă

Obiectiv: Reducerea riscurilor de colmatare și inundații și îmbunătățirea stării ecologice a cursurilor de apă din intravilan.”

Intervenție prioritară:

- curățarea și decolmatarea râulețului care traversează municipiul Strășeni, în corelare cu investițiile în sistemul de ape pluviale și canalizare.
- implementarea proiectului de curățare a canalelor adiacente râului Bâc din intravilanul municipiului Strășeni;
- curățarea și întreținerea canalelor aflate pe proprietatea UAT Strășeni, care asigură scurgerea apelor spre râul Bâc.

Indicatori de rezultat (KPI) pentru Programele 6.1 și 6.2:

- proiect pentru sistemul de ape pluviale elaborat (da/nu);
- numărul punctelor critice de inundații reduse;
- kilometri de cursuri de apă curățate și decolmătate;
- numărul de intervenții realizate anual.

Programul 6.3 — Managementul integrat al deșeurilor

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030

Obiectiv:

Dezvoltarea și consolidarea sistemului de gestionare a deșeurilor la nivel municipal, în corelare cu sistemul regional de management al deșeurilor și cu politicile naționale și europene de mediu.

Context și justificare:

Municipiul Strășeni face parte din Regiunea de Management al Deșeurilor nr. 4 și din sistemul național de gestionare a deșeurilor, care prevede dezvoltarea infrastructurii regionale, inclusiv stații de transfer și măsuri de conservare a poligoanelor existente.

În acest context, municipiul Strășeni promovează dezvoltarea infrastructurii locale de colectare separată a deșeurilor, inclusiv centre de colectare prin aport voluntar (CAV), ca soluție complementară în perioada de tranziție până la funcționarea completă a infrastructurii regionale. Aceste intervenții contribuie la reducerea presiunii asupra poligonului existent, la creșterea ratelor de reciclare și la îmbunătățirea performanței serviciilor de salubritate.

Conform calendarului sistemului regional, demararea lucrărilor de construcție a stațiilor de transfer este preconizată pentru anul 2030, iar perioada 2026–2030 este destinată consolidării cadrului instituțional, tehnic și administrativ necesar integrării municipiului Strășeni în sistemul regional.

Acțiuni prioritare în perioada 2026–2030:

- participarea activă a municipiului Strășeni la funcționarea și dezvoltarea sistemului regional de management al deșeurilor (RMD 4);
- asigurarea cadrului administrativ, urbanistic și instituțional necesar infrastructurii de gestionare a deșeurilor;
- dezvoltarea și consolidarea infrastructurii de colectare separată, inclusiv centre de colectare prin aport voluntar (CAV);
- conservarea și gestionarea controlată a poligonului existent, ca măsură de tranziție;
- informarea și educarea populației privind colectarea separată, reducerea deșeurilor și economia circulară;
- cooperare intercomunitară și regională în domeniul gestionării deșeurilor.

Rezultate așteptate până în 2030:

- capacitate locală consolidată de colectare separată a deșeurilor;
- reducerea cantităților de deșeuri depozitate la poligonul existent;
- municipiul Strășeni pregătit instituțional și operațional pentru integrarea deplină în infrastructura regională post-2030.

Indicatori de performanță (KPI):

- infrastructură de colectare separată funcțională (da/nu);
- măsuri de conservare a poligonului existente realizate (da/nu);
- numărul de acțiuni de informare și educație ecologică organizate anual;
- participare activă în sistemul regional de management al deșeurilor (da/nu).

DIRECȚIA STRATEGICĂ 7 — Cultură, patrimoniu și identitate locală

Cultura, patrimoniul și identitatea locală reprezintă resurse esențiale pentru consolidarea coeziunii comunitare, pentru dezvoltarea turismului cultural și educațional și pentru promovarea imaginii municipiului Strășeni, contribuind totodată la diversificarea activităților economice locale.

Programul 7.1 — Infrastructură culturală

Obiectiv: Modernizarea și valorificarea infrastructurii culturale existente, pentru îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților culturale și creșterea atractivității patrimoniului local

Intervenții prioritare:

- elaborarea proiectului pentru reparația capitală a Muzeului de Istorie și Etnografie mun. Strășeni, inclusiv identificarea surselor de finanțare;
- actualizarea proiectului pentru reparația capitală a Căminului Cultural sătesc Făgureni, inclusiv identificarea resurselor financiare necesare.

Indicatori de rezultat (KPI):

- documentație tehnică elaborată și/sau actualizată (da/nu);
- lucrări de reabilitare demarate (da/nu);
- numărul de activități culturale organizate anual.

DIRECȚIA STRATEGICĂ 8 — Infrastructură socială și servicii comunitare

Direcția strategică 8 urmărește dezvoltarea serviciilor comunitare și a infrastructurii sociale prin parteneriate active între administrația publică locală și organizațiile societății civile, valorificând competențele și infrastructura deja existente în municipiul Strășeni.

Programul 8.1 — Centru social pentru persoane în etate (parteneriat public–asociativ)

Obiectiv:

Dezvoltarea și modernizarea unui centru social pentru persoane în etate, prin investiții comune cu organizații de utilitate publică, în vederea asigurării serviciilor de îngrijire, sprijin și activizare socială.

Partener principal:

- A.O. de utilitate publică „Neoumanist”.

Intervenții propuse:

- investiții comune pentru modernizarea spațiului destinat centrului social;
- dezvoltarea unui centru de plasament și prestări servicii pentru persoane în etate (îngrijire de zi, suport social, activități recreative);
- dotarea centrului cu echipamente și mobilier adaptate;
- organizarea de programe comunitare și activități intergeneraționale.

Indicatori (KPI):

- centru social modernizat și funcțional (da/nu);

- număr de beneficiari/an;
- grad de satisfacție a beneficiarilor.

Programul 8.2 Infrastructură sportivă comunitară (parteneriat cu CS “Atletic Strășeni”)

Obiectiv:

Consolidarea infrastructurii sportive comunitare și creșterea accesului populației la activități sportive, prin investiții comune în Complexul sportiv multifuncțional.

Context:

Complexul sportiv multifuncțional este transmis în comodat către CS “Atletic Strășeni,” care asigură administrarea și utilizarea acestuia în scop sportiv și comunitar.

Intervenții propuse:

- investiții comune APL–CS “Atletic Strășeni” pentru modernizarea și extinderea Complexului sportiv multifuncțional;
- îmbunătățirea infrastructurii (terenuri, vestiare, iluminat, dotări);
- dezvoltarea de programe sportive pentru copii, tineri și grupuri vulnerabile;
- organizarea de competiții și evenimente sportive locale și regionale.

Indicatori (KPI):

- complex sportiv modernizat (da/nu);
- număr de utilizatori/an;
- număr de evenimente sportive/an;
- participarea copiilor și tinerilor, inclusiv a fetelor.

Programul 8.3 — Spații pentru meșteșuguri, cultură și identitate locală (parteneriat cu A.O. „Mîndria Basarabiei”)

Obiectiv:

Crearea unui spațiu dedicat meșteșugurilor tradiționale și promovării identității locale, prin parteneriat cu organizații culturale active.

Partener principal:

- A.O. „Mîndria Basarabiei”.

Context:

Asociația desfășoară activități de confecționare a iei tradiționale și de promovare a patrimoniului cultural, având nevoie de un spațiu adecvat pentru producție, instruire și expunere.

Intervenții propuse:

- identificarea și amenajarea unui spațiu municipal pentru activități de coasere și creație;
- dotarea spațiului cu echipamente și mobilier adecvat;

- organizarea de ateliere educaționale și activități culturale;
- integrarea activităților în circuitul cultural și turistic local.

Indicatori (KPI):

- spațiu funcțional creat (da/nu);
- număr de ateliere organizate/an;
- număr de participanți și beneficiari;
- produse tradiționale realizate/promovate.

Programul 8.4 — Revitalizare urbană și proiecte comunitare (parteneriat cu A.O. „Băstinașii din Strășeni”)

Obiectiv:

Suținerea proiectelor de infrastructură și revitalizare urbană cu impact comunitar, prin parteneriate cu organizații care implementează proiecte locale cu implicarea diasporei.

Partener principal:

- A.O. „Băstinașii din Strășeni”.

Context:

Asociația implementează proiecte de infrastructură urbană și de revitalizare a spațiilor publice, cu participarea comunității locale și a diasporei.

Intervenții propuse:

- cofinanțarea proiectelor de infrastructură și revitalizare urbană;
- integrarea proiectelor în planificarea municipală (spații publice, cartiere, zone verzi);
- sprijin administrativ și tehnic pentru implementarea proiectelor;
- promovarea modelelor de bune practici și a implicării civice.

Indicatori (KPI):

- număr de proiecte de revitalizare implementate;
- valoarea investițiilor atrase prin parteneriate;
- suprafață de spațiu public reabilitat;
- număr de beneficiari direcți.

Program 8.5 - Construcția HUB-ului Comunitar Strășeni

Intervenții posibile

- Planificare și proiectare: elaborarea studiului de fezabilitate, proiect tehnic și obținerea autorizațiilor.
- Construcția propriu-zisă: edificarea clădirii HUB-ului și dotarea cu infrastructură modernă (săli multifuncționale, spații de coworking, sală de conferințe, spații pentru ONG-uri).
- Dotări și echipamente: mobilier, IT, internet de mare viteză, echipamente multimedia.

- Parteneriate și implicare comunitară: colaborare cu ONG-uri, școli, antreprenori locali, CS Athletic Strășeni etc.
- Dezvoltarea serviciilor HUB-ului: programe educaționale, culturale, sociale, incubator de afaceri, activități pentru tineri.

Indicatori KPI:

- Suprafața construită/modernizată (m²).
- Număr de săli multifuncționale create.
- Gradul de accesibilitate (rampe, lifturi, dotări pentru persoane cu dizabilități).

DIRECȚIA STRATEGICĂ 9 — Economie locală și sprijin pentru producătorii autohtoni

Dezvoltarea economiei locale și susținerea producătorilor autohtoni reprezintă o prioritate strategică pentru municipiul Strășeni. Târgurile agricole și piața agricolă municipală contribuie la stimularea producției locale, la crearea de venituri pentru producători și pot deveni elemente de atractivitate pentru locuitori și vizitatori, promovând produsele locale și identitatea gastronomică a municipiului.

Programul 9.1 — Piață agricolă municipală și târguri permanente

Obiectiv:

Dezvoltarea unei infrastructuri comerciale moderne pentru producătorii locali, prin consolidarea târgurilor agricole și crearea unei piețe municipale funcționale și atractive

Intervenții propuse:

- continuarea organizării târgurilor agricole regulate, utilizând dotările existente (corturi, mese, echipamente);
- elaborarea conceptului, studiului de fezabilitate și a proiectului tehnic pentru o piață agricolă municipală modernă;
- construcția și/sau amenajarea pieței agricole municipale, cu spații comerciale adecvate pentru producători locali.

Indicatori de rezultat (KPI):

- numărul de târguri agricole organizate anual;
- numărul de producători locali participanți;
- piață agricolă municipală realizată (1);
- numărul de locuri comerciale create.

Programul 9.2 — Brand local, produse identitare și promovare gastronomică „Strășeni”

Obiectiv:

Dezvoltarea și promovarea unui brand local care să consolideze identitatea produselor autohtone din municipiul Strășeni, să crească vizibilitatea producătorilor și să stimuleze consumul de produse locale prin evenimente, marketing și parteneriate.

Intervenții propuse:

- elaborarea conceptului de brand „Produs în Strășeni” (identitate vizuală, criterii de utilizare, regulament);
- crearea unei platforme de promovare (online și offline) a producătorilor locali (catalog, hartă, pagină web/social media);
- organizarea de evenimente tematice: „Zilele produselor locale”, festival gastronomic, degustări și ateliere culinare;
- parteneriate cu instituții publice (școli, grădinițe) și agenți economici (restaurante, cafenele) pentru promovarea produselor locale;
- promovarea turismului gastronomic și educațional (trasee scurte: producător–piață–eveniment).

Indicatori de rezultat (KPI):

- brand local elaborat și funcțional (da/nu);
- număr de producători certificați/înregistrați în program;
- număr de evenimente de promovare/an;
- număr de parteneriate cu agenți economici și instituții;
- creșterea vizibilității online (vizualizări/abonări/engagement).

Programul 9.3 — Sprijin pentru micro-antreprenoriat local și economie de proximitate

Obiectiv:

Stimularea micro-antreprenoriatului și a economiei de proximitate în municipiul Strășeni, prin măsuri de facilitare și sprijin practic pentru mici producători, meșteșugari și prestatori de servicii locale.

Intervenții propuse:

- program anual de micro-granturi locale pentru inițiative economice mici (echipamente, ambalare, dotări);
- instruirii practice pentru producători și micro-antreprenori (marketing, fiscalitate, standarde minime, etichetare);
- facilitarea accesului la spații de vânzare (în piață, târguri, evenimente municipale) și reducerea barierei administrative;
- sprijin pentru dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și a cooperării între producători (asocieri, cooperative, grupuri locale);
- colaborare cu diaspora și asociațiile locale pentru susținerea inițiativelor economice (mentorat, cofinanțare, promovare).

Indicatori de rezultat (KPI):

- număr de beneficiari ai micro-granturilor/an;

- număr de micro-afaceri susținute;
- număr de instruirii/an și participanți;
- creșterea numărului de producători activi în târguri/piață;
- inițiative economice nou-create sau extinse.

Programul 9.4 — Infrastructură și condiții pentru comerț stradal organizat (inclusiv igienă și logistică)

Obiectiv:

Creșterea calității comerțului local și a atractivității spațiilor comerciale publice, prin îmbunătățirea infrastructurii de suport: spații de depozitare, acces la utilități, condiții de igienă și gestionare a deșeurilor.

Intervenții propuse:

- dotarea pieței/târgurilor cu puncte de acces la apă și energie (unde este fezabil);
- amenajarea spațiilor de depozitare și logistică (de ex. containere/boxe securizate);
- îmbunătățirea condițiilor sanitare (grupuri sanitare, puncte de colectare deșeuri, curățenie);
- reguli de organizare și standarde minime pentru comerț stradal și evenimente comerciale;
- sistem de semnalistică și organizare a fluxurilor (intrări, zone, tarabe).

Indicatori de rezultat (KPI):

- număr de dotări/logistică instalate;
- nivel de satisfacție al comercianților și vizitatorilor;
- reducerea comerțului neorganizat în spațiile publice (monitorizare);
- creșterea numărului de locuri comerciale funcționale.

Indicatori generali (KPI) pentru Pilonul 9

- nr. târguri/an;
- nr. producători/an;
- piață agricolă municipală realizată (1);
- locuri comerciale create;
- nr. evenimente gastronomice/an;
- nr. micro-antreprenori sprijiniți/an;
- parteneriate active (instituții/agenți economici/diaspora).

DIRECȚIA STRATEGICĂ 10 — Cooperare multilevel, integrare europeană și implicarea diasporei

Municipiul Strășeni va dezvolta în mod sistematic cooperarea regională, națională și internațională și va valorifica implicarea diasporei ca resursă strategică pentru dezvoltarea comunității. Această direcție strategică susține consolidarea capacității administrative, atragerea de finanțări externe și alinierea politicilor locale la cerințele Uniunii Europene, în contextul parcursului Republicii Moldova către integrarea europeană.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030

Direcția Strategică 10 are caracter transversal și susține implementarea tuturor celorlalți piloni strategici, prin parteneriate funcționale, cofinanțare, transfer de expertiză și promovarea municipiului Strășeni la nivel regional, național și internațional.

Direcții principale de intervenție:

- cooperare intercomunitară și regională pentru servicii și proiecte de interes comun;
- parteneriate cu instituții naționale și structuri guvernamentale;
- cooperare internațională și orașe înfrățite;
- atragerea finanțărilor europene și internaționale;
- implicarea diasporei prin A.O. „Băștinașii din Strășeni”, microproiecte cofinanțate, expertiză și mentorat.
- consolidare teritorială și amalgamare voluntară

Intervenții incluse:

- analiza capacității administrative și financiare a UAT-urilor interesate;
- elaborarea unei viziuni comune de dezvoltare (municipiu + sate);
- armonizarea serviciilor publice (educație, social, salubritate, utilități);
- pregătirea documentelor și consultărilor publice;
- asistență juridică și tehnică pentru procesul de amalgamare.

Implementarea Pilonului 10 este detaliată în Capitolul 7 și în Anexele Strategiei.

6. COMPONENTĂ TRANSVERSALĂ — GEN, INCLUZIUNE, ACCESIBILITATE ȘI SIGURANȚĂ

Municipiul Strășeni va integra principiile egalității de gen, incluziunii sociale, accesibilității universale și siguranței publice în toate programele și proiectele de dezvoltare, ca elemente transversale de planificare, implementare și monitorizare.

Această abordare urmărește asigurarea unui acces echitabil la infrastructură, servicii și spații publice pentru toate categoriile de populație — femei și bărbați, copii, tineri, seniori, persoane cu dizabilități și alte grupuri vulnerabile — precum și creșterea nivelului de siguranță și confort în spațiul urban.

Principii și măsuri transversale aplicabile tuturor proiectelor:

• Iluminat și vizibilitate în spațiul public

Asigurarea iluminatului adecvat și a vizibilității sporite în spațiile publice, stațiile de transport, terenurile sportive, parcuri și zonele pietonale, cu accent pe prevenirea situațiilor de risc, reducerea infraționalității și creșterea percepției de siguranță, în special pentru femei, copii și seniori.

- **Accesibilitate universală**

Integrarea măsurilor de accesibilitate în proiectarea și modernizarea infrastructurii urbane: rampe de acces, borduri coborâte, trotuare continue, trasee sigure și semnalizate, adaptate persoanelor cu mobilitate redusă, părinților cu cărucioare și persoanelor în vârstă.

- **Infrastructură prietenoasă pentru toate vârstele**

Dezvoltarea unei infrastructuri urbane care să răspundă nevoilor diferitelor grupuri de vârstă: spații de joacă sigure pentru copii, zone de recreere și activitate fizică pentru tineri, spații de odihnă și socializare pentru seniori.

- **Consultări publice incluzive și participare echilibrată**

Organizarea consultărilor publice într-un mod accesibil și incluziv, prin diversificarea canalelor de participare (întâlniri fizice, consultări online, chestionare), asigurarea unei participări echilibrate din perspectiva genului și reprezentativității grupurilor sociale, precum și implicarea activă a organizațiilor comunitare.

- **Monitorizarea percepției de siguranță**

Evaluarea periodică a percepției de siguranță în spațiul public, dezagregată pe criterii de gen (femei/bărbați) și, unde este posibil, pe grupe de vârstă, prin sondaje, chestionare și mecanisme de feedback comunitar. Rezultatele vor fi utilizate pentru ajustarea intervențiilor de iluminat, amenajare urbană, mobilitate și siguranță publică.

7. COOPERARE REGIONALĂ, NAȚIONALĂ ȘI INTERNAȚIONALĂ & IMPLICAREA DIASPOREI

Municipiul Strășeni își va consolida cooperarea pe mai multe niveluri (regional, național și internațional) și va mobiliza diaspora ca partener strategic de dezvoltare, pentru a crește capacitatea de implementare a proiectelor, a atrage resurse financiare și expertiză și a genera impact economic și social durabil. Cooperarea și implicarea diasporei nu vor fi tratate ca acțiuni punctuale, ci ca mecanisme permanente de guvernare și atragere de investiții, integrate în planificarea municipală 2026–2030.

7.1 Obiectiv

Dezvoltarea cooperării multilevel și mobilizarea diasporei ca resursă strategică pentru proiecte comunitare, economice și sociale, prin parteneriate funcționale, cofinanțare, schimb de expertiză și promovarea municipiului Strășeni ca spațiu atractiv pentru investiții și inițiative civice.

7.2 Cooperare regională

Municipiul Strășeni va dezvolta cooperarea intercomunitară pentru a răspunde eficient provocărilor care depășesc limitele administrative (mobilitate, utilități, mediu, servicii publice), prin proiecte comune și partajarea resurselor.

Directii de acțiune:

- cooperare intercomunitară pentru servicii și proiecte comune;
- proiecte de mobilitate și infrastructură de interes comun (drumuri, conectivitate, transport, rețele);
- cooperare cu structuri regionale și instituții relevante (ADR și alte mecanisme regionale).

7.3 Cooperare națională

Municipiul Strășeni v-a asigura o participare activă și continuă la programele naționale de investiții și va dezvolta parteneriate cu instituțiile centrale pentru a accelera implementarea proiectelor de infrastructură și servicii publice.

Directii de acțiune:

- participare activă la programe naționale de investiții și finanțare;
- parteneriate cu instituții centrale pentru proiecte din domeniile: utilități, drumuri, mediu, servicii sociale și cultură;
- coordonare instituțională pentru alinierea proiectelor locale la prioritățile naționale.

7.4 Cooperare internațională

Municipiul Strășeni va extinde cooperarea internațională pentru a atrage finanțări, expertiză și soluții inovatoare, utilizând parteneriatele existente și dezvoltând relații noi cu orașe și instituții externe.

Directii de acțiune:

- dezvoltarea parteneriatelor și a relațiilor de înfrățire (orașe înfrățite);
- accesarea proiectelor și finanțărilor internaționale, în funcție de eligibilitate;
- schimb de bune practici în domenii cheie: urbanism, mediu, eficiență energetică, servicii publice, guvernanta locală.

7.5 Implicarea migranților/diasporei – A.O. „Băștinașii din Strășeni”

Diaspora reprezintă o resursă strategică majoră pentru municipiul Strășeni, prin capacitatea de cofinanțare, rețelele de contacte, experiența profesională acumulată și rolul de „ambasador” al comunității în exterior. Municipiul va consolida un mecanism instituționalizat de colaborare cu diaspora, bazat pe parteneriat, transparență și rezultate măsurabile, astfel încât contribuțiile să fie integrate coerent în prioritățile de dezvoltare 2026–2030.

Mecanisme de implementare și direcții de acțiune:

- protocol de colaborare între Primăria municipiului Strășeni și A.O. „Băștinașii din Strășeni”, însoțit de un plan anual de acțiuni, care definește priorități, proiecte, roluri și contribuții;
- microproiecte comunitare cofinanțate (infrastructură mică, spații publice, dotări educaționale/culturale, inițiative sociale), cu criterii clare de selecție, cofinanțare și monitorizare;
- crearea unei platforme de expertiză și mentorat, prin mobilizarea specialiștilor din diaspora (urbanism, inginerie, IT, management, educație, sănătate, business), inclusiv consultanță pro-

bono sau mentoring pentru tineri și antreprenori locali;

- promovarea diasporei ca ambasador economic și investițional, prin conectarea municipiului Strășeni cu mediul de afaceri, investitori, rețele profesionale și parteneri instituționali din țările de reședință;
- implicarea diasporei în proiecte educaționale, culturale și sociale, inclusiv burse, dotări, evenimente, voluntariat și programe de schimb.

Rezultate așteptate până în 2030:

- creșterea volumului de investiții comunitare cofinanțate cu diaspora;
- proiecte locale implementate mai rapid, cu calitate îmbunătățită (prin expertiză și parteneriate);
- consolidarea identității și coeziunii comunitare;
- dezvoltarea unui ecosistem local atractiv pentru inițiative economice și sociale, inclusiv pentru revenire/implicare.

Indicatori de rezultat (KPI):

- numărul de proiecte cofinanțate cu diaspora;
- valoarea contribuției diasporei (lei/an și cumulativ);
- numărul de activități comune organizate anual;
- numărul de specialiști din diaspora implicați (mentorat/consultare/voluntariat);
- numărul de beneficiari direcți ai microproiectelor.

8. ANALIZA SWOT

Puncte tari

- poziționare strategică a municipiului, inclusiv zonă industrială și Zonă Economică Liberă;
- rețea educațională, culturală și comunitară diversă;
- portofoliu amplu de proiecte și capacitate demonstrată de atragere a investițiilor;
- abordare integrată a dezvoltării urbane (spații publice, sport, mobilitate, utilități);
- patrimoniu cultural și infrastructură de agrement în curs de dezvoltare;
- poziționare favorabilă pentru turism de proximitate și evenimente locale.

Puncte slabe

- infrastructură rutieră și pietonală degradată în anumite zone;
- grad insuficient de acoperire cu canalizare în unele sectoare urbane și rurale;
- infrastructură pluvială incompletă, cu risc de bălțiri și inundații locale;
- clădiri culturale și sociale cu necesitate de reabilitare capitală;
- presiune asupra bugetului local pentru cofinanțarea proiectelor majore.

Oportunități

- acces la fonduri naționale și externe, inclusiv prin parteneriate și implicarea diasporei;
- implementarea proiectelor majore de utilități, mediu și mobilitate durabilă;

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030

- dezvoltarea pieței agricole municipale și a economiei locale de proximitate;
- creșterea atractivității municipiului prin turism local, evenimente culturale și sportive;
- sinergii între spațiile publice, cultură, sport și economie locală;
- digitalizarea serviciilor publice și îmbunătățirea guvernancei locale.
- acces sporit la fonduri naționale și externe prin UAT consolidate;
- reducerea costurilor administrative per capita;
- servicii publice mai eficiente și specializate;
- creșterea atractivității pentru investiții.

Amenințări

- creșterea costurilor de construcție și operare, cu impact asupra bugetelor proiectelor;
- întâzieri în procedurile de avizare, achiziții publice și implementare;
- riscuri climatice crescute (ploi torențiale, valuri de căldură), cu impact asupra infrastructurii;
- depopulare, migrație și deficit de forță de muncă calificată;
- capacitate administrativă limitată în contextul gestionării simultane a unui număr mare de proiecte, inclusiv risc de supraîncărcare instituțională;
- dependența de finanțări externe și de decizii la nivel național/regional;
- rezistență socială sau percepții negative;
- capacitate administrativă temporară suprasolicitată;
- necesitatea armonizării tarifelor și serviciilor.

9. PORTOFOLIUL DE PROIECTE PRIORITARE (Top proiecte 2026–2030)

Portofoliul de proiecte prioritare al Strategiei a fost elaborat în baza analizei nevoilor comunității, a documentelor de planificare existente, a analizelor urbanistice și funcționale și a consultărilor cu actorii locali și partenerii de dezvoltare.

Proiectele au fost selectate și ierarhizate în funcție de următoarele criterii:

- impactul asupra calității vieții și serviciilor publice;
- caracterul strategic și integrat al intervențiilor;
- gradul de maturitate (proiecte aprobate, în pregătire sau etapizate);
- contribuția la rezolvarea blocajelor infrastructurale majore;
- potențialul de atragere a finanțărilor externe și a parteneriatelor.

O parte dintre proiectele prioritare contribuie indirect la dezvoltarea turismului local, prin crearea de spații publice atractive, infrastructură culturală și sportivă modernă și servicii urbane de calitate.

A. Guvernanță urbană și planificare

1. Elaborarea Planului Urbanistic General (PUG) al municipiului Strășeni.

B. Utilități publice, mediu și reziliență

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ
a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030

1. Canalizare Făgureni + Fundătura (Orașul Vechi) – fonduri naționale, proiecte aprobate;
2. Extinderea canalizării în sectorul Podiș și pe str. Mihai Eminescu, Orhei, Dragoș Vodă, Miron Costin, Traian, Luncilor, Toma Ciorbă, Mihail Sadoveanu, Constantin Stamati, Ion Creangă, Serghei Lazo, Liviu Deleanu, Mihail Lomonosov, Vasile Alecsandri, bd. Păcii;
3. Studiu de fezabilitate și proiect tehnic pentru colectorul de ape reziduale Strășeni–Vatra;
4. Proiect pluvial: evacuarea apelor pluviale către r. Bâc;
5. Curățarea și decolmatarea râulețului din municipiu.

C. Drumuri, mobilitate și accesibilitate

1. Reabilitarea drumurilor – sector Aleea Plopilor;
2. Reabilitarea drumurilor – sector Toma Ciorbă;
3. Reabilitarea drumurilor – sector Boris Glavan (PT + execuție etapizată);
4. Regenerarea cartierelor de blocuri multietajate (4 cartiere);
5. Trotuare prioritare (Ștefan cel Mare și Sfânt – Aleea Plopilor; R1 – Ipoteca);
6. Modernizarea transportului public și extinderea rutelor;
7. Construirea/modernizarea stațiilor de așteptare;
8. Amenajarea unei parcuri municipale;
9. Drum industrial – str. Alexei Mateevici;
10. Drum de acces și conectivitate Parcul industrial – traseul R1 Chișinău–Ungheni;
11. Finalizarea lucrărilor de reabilitare pe str. Grigore Ureche, Petru Movilă și Alexandru Donici (intervenții executate parțial).

D. Spații publice, sport și agrement

1. Revitalizarea Parcului public „Ștefan cel Mare și Sfânt”;
2. Revitalizarea Parcului public „Grigore Vieru”;
3. Revitalizarea Parcului public „Mihai Eminescu”;
4. Zona Podiș: demolare construcție nefinalizată și amenajare spațiu de agrement;
5. Amenajarea a 3 terenuri sportive multifuncționale;

6. Bazin de înot / sală polivalentă (în funcție de finanțare).

E. Economie locală, cultură și infrastructură socială

1. Piață agricolă municipală modernă (concept, elaborare PT);
2. Muzeul de Istorie și Etnografie – proiect și reparație capitală;
3. Căminul Cultural sătesc Făgureni – actualizare proiect și reparație capitală;
4. Centru social pentru persoane vârstnice (măsură de eficiență energetică, parteneriat cu A.O. „Neoumanist”);
5. Program diaspora – microproiecte comunitare cofinanțate (A.O. „Băștinașii din Strășeni”).

10. PLANUL DE ACȚIUNI 2026–2030 (sinteză)

Strategia va fi implementată etapizat:

- 2026: documentații tehnice, proiectare, inițieri lucrări prioritare, mecanisme parteneriate
- 2027–2028: execuție proiecte majore (drumuri, canalizare, parcuri, sport de cartier)
- 2029–2030: finalizări, dotări, extinderi, consolidare servicii, evaluare finală.

11. FINANȚARE ȘI PARTENERIATE

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Integrată a municipiului Strășeni pentru perioada 2026–2030 se va baza pe o abordare mixtă de finanțare, care combină resursele bugetului local cu fonduri naționale, finanțări externe și parteneriate publice, private și asociative. În contextul parcursului Republicii Moldova către integrarea europeană, municipiul Strășeni va valorifica în mod activ oportunitățile de finanțare oferite de Uniunea Europeană și de partenerii internaționali, prin proiecte mature, bine pregătite și implementate în parteneriat.

11.1 Surse de finanțare

a) Bugetul local

- buget local, inclusiv alocări multianuale și cofinanțări pentru proiecte strategice;
- utilizarea bugetului local ca pârghie pentru atragerea fondurilor externe.

b) Fonduri naționale

- programe guvernamentale și fonduri naționale de investiții (utilități, drumuri, mediu, social, cultură);
- programe sectoriale gestionate de instituții centrale.

c) Fonduri externe și europene

Municipiul Strășeni va urmări activ accesarea fondurilor externe și europene, inclusiv:

- instrumente de preaderare și sprijin pentru Republica Moldova în contextul integrării

europene;

- programe europene de cooperare teritorială și dezvoltare urbană;
- granturi și programe ale instituțiilor financiare internaționale și ale statelor partenere;
- programe tematice (mediu, climă, mobilitate, incluziune socială, cultură, eficiență energetică).

d) Parteneriate și cofinanțare

- parteneriate cu ONG-uri, diaspora și sectorul privat;
- cofinanțare prin mecanisme public–asociative și public–private;
- contribuții în natură (terenuri, spații, expertiză, voluntariat).

11.2 Parteneriate cheie

Implementarea Strategiei se va baza pe parteneriate funcționale, orientate spre rezultate, cu actori locali, regionali, naționali și internaționali.

Parteneri locali și comunitari:

- A.O. „Neoumanist” – dezvoltarea și gestionarea centrului social pentru persoane vârstnice;
- A.O. „Băștinașii din Strășeni” – implicarea diasporei, microproiecte comunitare și cofinanțare;
- A.O. CS „Atletic Strășeni” – administrarea și dezvoltarea infrastructurii sportive și a educației prin sport;
- A.O. „Mîndria Basarabiei” – valorificarea patrimoniului cultural și identității locale.

Parteneri economici:

- agenți economici;
- întreprinderi locale interesate de dezvoltarea infrastructurii și a mediului de afaceri.

Parteneri regionali și naționali:

- autorități publice locale din regiune (cooperare intercomunitară);
- instituții naționale și agenții guvernamentale;
- structuri regionale de dezvoltare (ADR).

Parteneri internaționali și europeni:

- instituții și programe ale Uniunii Europene;
- orașe înfrățite și parteneri internaționali;
- organizații și agenții de cooperare internațională.

11.3 Abordare strategică în context european

Municipiul Strășeni va adopta o abordare proactivă în atragerea fondurilor europene și internaționale, bazată pe:

- pregătirea din timp a documentațiilor tehnice și a proiectelor mature;
- alinierea proiectelor la politicile și prioritățile europene (dezvoltare durabilă, climă, incluziune, mobilitate);
- dezvoltarea capacității administrative pentru gestionarea simultană a mai multor proiecte;
- utilizarea parteneriatelor locale și regionale ca avantaj competitiv în aplicațiile de finanțare.

Indicatori de monitorizare (KPI):

- valoarea totală a finanțărilor atrase (lei/an și cumulativ);
- ponderea fondurilor externe și europene în bugetul investițional;
- numărul de proiecte implementate prin parteneriate;
- numărul de parteneriate active (ONG, diaspora, sector privat);
- rata de implementare a proiectelor strategice.

12. IMPLEMENTARE, MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Integrată a municipiului Strășeni pentru perioada 2026–2030 se va realiza printr-un mecanism clar de guvernare, monitorizare și evaluare, care asigură coordonarea eficientă a actorilor implicați, utilizarea responsabilă a resurselor și adaptarea continuă a intervențiilor la evoluțiile economice, sociale și financiare.

12.1 Structura de implementare

Pentru asigurarea unei implementări eficiente și coerente, municipiul Strășeni va institui următoarele structuri:

- Comitetul de coordonare strategică, condus de Primar și format din viceprimari și conducători de instituții, responsabil de orientarea strategică, prioritizare și decizii majore privind implementarea proiectelor;
- Grupul tehnic de implementare, format din specialiști ai Primăriei (urbanism, utilități, infrastructură, finanțe, educație, social, cultură), responsabil de pregătirea, implementarea și monitorizarea proiectelor;
- Consiliul consultativ, cu rol consultativ și de feedback, format din reprezentanți ai societății civile, agenților economici, tinerilor, organizațiilor comunitare și diasporei, asigurând transparența și participarea publică.

12.2 Instrumente de implementare și monitorizare

Municipiul Strășeni va utiliza un set de instrumente operaționale care permit gestionarea eficientă a unui portofoliu complex de proiecte, inclusiv cu finanțare multianuală:

- registru unic de proiecte, actualizat permanent, care va include statusul proiectelor, bugetele, sursele de finanțare, termenele și responsabilitățile;
- raportare semestrială internă, utilizată pentru managementul operativ și ajustarea intervențiilor;
- raport anual public de implementare, care va prezenta progresul fizic și financiar, indicatorii de performanță (KPI) și gradul de realizare a obiectivelor strategice;
- actualizarea planului de investiții, corelată cu bugetul local și cu angajamentele contractuale existente;

- planificare bianuală a investițiilor, pentru proiectele majore de infrastructură și servicii publice, asigurând predictibilitate financiară și continuitate în implementare;
- contracte bi- și trianuale, acolo unde legislația permite, pentru lucrări, servicii și operare, în scopul reducerii fragmentării proiectelor și al creșterii eficienței implementării.

12.3 Indicatori de performanță (KPI) – set minimal

Monitorizarea implementării Strategiei se va realiza printr-un set de indicatori cheie, urmăriți anual și raportați public, cu posibilitatea ajustării acestora în funcție de evoluția proiectelor.

Infrastructură și mobilitate:

- kilometri de drumuri reabilite;
- kilometri de trotuare modernizate;
- numărul de stații de transport public modernizate/construite;
- numărul de rute de transport public extinse sau noi.

Utilități și mediu:

- kilometri de rețele de canalizare realizate/extinse;
- numărul de gospodării conectate la canalizare;
- studiu de fezabilitate și proiect tehnic pentru colectorul de ape reziduale realizate (da/nu);
- proiect de management al apelor pluviale elaborat (da/nu);
- kilometri de curs de apă (râu/leț) curățați și decolmătați.

Spații publice, sport și cultură:

- parcuri publice modernizate;
- facilități sportive create sau modernizate;
- proiecte culturale demarate și implementate.

Infrastructură socială și economie locală:

- numărul de beneficiari ai serviciilor sociale;
- numărul de târguri agricole organizate anual;
- piață agricolă municipală realizată (da/nu).

Parteneriate și diaspora:

- numărul de proiecte realizate cu implicarea diasporei;
- valoarea contribuțiilor financiare atrase prin diaspora;
- expertiză și mentorat oferite (număr de specialiști implicați).

12.4 Evaluare și adaptare

Strategia va fi supusă unei evaluări periodice, cel puțin o dată la doi ani, pentru a analiza relevanța obiectivelor, eficiența implementării și necesitatea ajustării portofoliului de proiecte, în funcție de resursele disponibile, oportunitățile de finanțare și evoluțiile socio-economice.

13. RISCURI ȘI MĂSURI DE REDUCERE

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Integrată a municipiului Strășeni pentru perioada 2026–2030 este condiționată de o serie de factori interni și externi. Identificarea timpurie a riscurilor și stabilirea măsurilor de reducere a acestora reprezintă un element esențial pentru asigurarea continuității și eficienței implementării.

Riscuri identificate:

- insuficiența sau întârzierea finanțărilor, inclusiv necorelarea calendarului bugetar local cu programele naționale și externe;
- creșterea costurilor de construcție și operare, cu impact asupra bugetelor proiectelor și necesarului de cofinanțare;
- întârzieri în procedurile de avizare, achiziții publice și implementare, cauzate de complexitatea legislativă și administrativă;
- capacitate administrativă limitată, în contextul gestionării simultane a unui număr mare de proiecte;
- întârzierea reformelor instituționale la nivel național, inclusiv menținerea unor mecanisme administrative și financiare care generează presiune asupra bugetelor locale;
- presiune financiară asupra bugetului municipiului, determinată de alocarea resurselor pentru funcționarea unor structuri sau competențe care nu sunt integral corelate cu responsabilitățile și autonomia financiară a administrației publice locale (ex. menținerea structurilor raionale din surse locale).

Măsuri de reducere și atenuare:

- pregătirea din timp a documentațiilor tehnice (SF, PT, avize), pentru a reduce întârzierile și a crește șansele de finanțare;
- prioritizare anuală și bianuală a investițiilor, în funcție de impact, maturitate și resursele disponibile;
- etapizarea proiectelor majore, pentru a permite implementarea progresivă și adaptarea la constrângerile bugetare;
- diversificarea surselor de finanțare, inclusiv fonduri externe, parteneriate și cofinanțări;
- dezvoltarea parteneriatelor cu ONG-uri, diaspora, sectorul privat și alți actori relevanți, pentru partajarea riscurilor și a resurselor;
- monitorizare strictă și raportare periodică, prin instrumentele de management al proiectelor și indicatorii de performanță;
- consolidarea capacității administrative, inclusiv prin formare, asistență tehnică, digitalizare și, unde este posibil, externalizarea unor servicii de suport;
- dialog instituțional constant cu autoritățile centrale, pentru clarificarea competențelor, optimizarea mecanismelor financiare și susținerea reformelor necesare autonomiei locale.

14. CONCLUZII

Strategia de Dezvoltare Integrată a municipiului Strășeni pentru perioada 2026–2030 constituie un document strategic de referință, care oferă un cadru unitar, coerent și realist pentru dezvoltarea municipiului Strășeni și a satului Făgureni, prin investiții integrate în educație, spații publice și parcuri, sport, mobilitate și drumuri, utilități publice, mediu, economie locală și servicii sociale.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030

Strategia este elaborată în concordanță cu direcțiile de dezvoltare naționale și cu principiile Uniunii Europene privind dezvoltarea durabilă, coeziunea teritorială, incluziunea socială, tranziția verde și buna guvernanță. În contextul parcursului Republicii Moldova către integrarea europeană, documentul reflectă o abordare modernă de planificare, orientată spre rezultate, parteneriate și utilizarea eficientă a resurselor publice.

Un element central al Strategiei îl reprezintă promovarea unei abordări integrate și multianuale, care corelează planificarea urbanistică, investițiile în infrastructură și serviciile publice cu capacitatea administrativă și financiară a municipiului. Strategia recunoaște necesitatea consolidării administrației publice locale și susține reformele instituționale care vizează creșterea autonomiei locale, clarificarea competențelor și eficientizarea utilizării fondurilor publice, inclusiv prin planificare bianuală și contracte multianuale.

Documentul pune un accent deosebit pe parteneriatele funcționale cu organizațiile societății civile, mediul economic, structurile regionale și instituțiile naționale, precum și pe implicarea activă a diasporei ca resursă strategică de cofinanțare, expertiză și promovare a municipiului. Această abordare contribuie la creșterea coeziunii comunitare, la diversificarea surselor de finanțare și la sporirea capacității de implementare a proiectelor complexe.

Prin mecanismele clare de implementare, monitorizare și evaluare, Strategia asigură transparența, responsabilitatea și adaptabilitatea procesului de dezvoltare, permițând ajustarea intervențiilor în funcție de evoluțiile socio-economice, de oportunitățile de finanțare și de contextul reformelor administrative.

Strategia pregătește municipiul Strășeni pentru consolidarea capacității administrative și teritoriale, în contextul reformei administrației publice locale.

În ansamblu, Strategia 2026–2030 poziționează municipiul Strășeni ca o administrație locală pregătită pentru integrarea europeană, capabilă să gestioneze proiecte majore de investiții, să valorifice parteneriatele și să răspundă în mod eficient nevoilor comunității, contribuind la o dezvoltare echilibrată, durabilă și incluzivă.

15. ANEXE

Anexele Strategiei de Dezvoltare Integrată 2026–2030 sunt structurate pe piloni strategici și asigură corelarea directă dintre obiectivele strategice, programele de intervenție, portofoliul de proiecte și indicatorii de performanță. Această structură permite planificarea multianuală, implementarea etapizată și monitorizarea eficientă a proiectelor, în conformitate cu cerințele naționale și ale Uniunii Europene.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ
a municipiului Strășeni, inclusiv **satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030**

ANEXA A1 — PLAN DE ACȚIUNI

Prezenta anexă include propunerile formulate în cadrul consultărilor publice, al comunicării cu cetățenii și al comisiilor consultative de specialitate, care au fost analizate și integrate în structura Strategiei de dezvoltare integrată a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030.

Strategia de Dezvoltare Integrată a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, 2026–2030

DIRECȚIA STRATEGICĂ 1 — Educație modernă & infrastructură educațională revitalizată

Intervenții	Termen	Stadiu	Responsabil	Finanțare	KPI (minimal)
Modernizarea instituțiilor educaționale (LT „Mihai Eminescu”, LT „Nikolai Nekrasov”, Gimnaziul „Mihai Viteazul”)	2026–2030	etapizat	Primăria / direcții	buget + fonduri	nr. instituții modernizate
Modernizarea Școlii de Arte „Eugen Doga”	2026–2029	planificat	Primăria	buget + fonduri	proiect demarat / finalizat
Modernizarea grădinițelor (Albinuța, Mugurel, Ghiocel, Licurici, Poienița Veselă, Guguță)	2026–2030	etapizat	Primăria	Program național „Servicii de creșe publice” + cofinanțare (după caz)	nr. grădinițe modernizate
Amenajarea curților educaționale (siguranță, accesibilitate, alei)	2026–2030	etapizat	Primăria	buget + fonduri	nr. curți modernizate
Inventarierea și auditurile energetice pentru clădiri publice (bază de date energetică municipală)”	2026-2027	Planificat	Primăria / instituțiile subordonate	buget + fonduri	nr. clădiri inventariate; nr. audituri finalizate; linie de bază consum stabilită
Implementarea măsurilor de eficiență energetică în clădirile publice (etapa I–II)”	2028-2030	Planificat	Primăria / instituții / parteneri	fonduri + buget + cofinanțări	nr. clădiri eficiente; reducere consum (kWh/an); reducere cheltuieli (lei/an)

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ
a municipiului Strășeni, inclusiv **satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030**

DIRECȚIA STRATEGICĂ 2 — Parcuri, spații publice & regenerare urbană

Intervenții	Termen	Stadiu	Responsabil	Finanțare	KPI (minimal)
Revitalizare Parcul public „Ștefan cel Mare și Sfânt”	2026–2028	planificat	Primăria	buget + fonduri	parc modernizat (da/nu)
Revitalizare Parcul public „Grigore Vieru”	2026–2028	planificat	Primăria	buget + fonduri	parc modernizat (da/nu)
Revitalizarea Parcului public Mihai Eminescu	2026-2030	Planificat	Primăria	Buget + fonduri	parc revitalizat (da/nu)
Demolare construcție nefinisată (fosta grădiniță) – Podiș	2026–2027	proiect tehnic existent	Primăria	buget + fonduri	demolare realizată
Amenajare spațiu de agrement – Podiș	2027–2028	planificat	Primăria	buget + fonduri	spațiu creat (da/nu)
Revitalizarea parcului public ”Mihai Eminescu”	2026-2030	planificat	Primăria	buget + fonduri	parc modernizat (da/nu)
Amenajarea și întreținerea spațiilor verzi din localitate	2026-2030	planificat	Primăria	buget + fonduri	spații amenajate (da/nu)
Revitalizarea spațiului verde adiacent traseului R1 Chișinău–Ungheni–Sculeni	2026-2030	planificat	Primăria	buget + fonduri	spațiu revitalizat (da/nu)
Amenajarea unui spațiu de agrement în regiunea Orașului Vechi	2026-2030	planificat	Primăria	buget + fonduri	spațiu amenajat (da/nu)
Amenajarea unui teren de agrement în regiunea străzilor Luncilor și Traian	2026-2030	planificat	Primăria	buget + fonduri	teren amenajat (da/nu)
Intervenții asupra construcțiilor nefinalizate/degradate, inclusiv pe str. Iona Iakir	2026-2030	planificat	Primăria	buget + fonduri	construcții demolate (da/nu)

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ
a municipiului Strășeni, inclusiv **satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030**

DIRECȚIA STRATEGICĂ 3 — Sport & municipiu activ

Intervenții	Termen	Stadiu	Responsabil	Finanțare	KPI (minimal)
Dezvoltarea Complexului sportiv multifuncțional: Construcția bazinei Construcția sălii polivalente Edificarea terenului de fotbal, tribune pentru terenul de fotbal	2026–2030	planificat	Primăria CS Athletic Strășeni	fonduri + buget	complex modernizat (da/nu); nr. utilizatori/an; nr. evenimente sportive/an proiect demarat tribune realizate
Amenajarea terenului multifuncțional str. Gavriil Musicescu	2026–2028	planificat	Primăria	buget + fonduri	teren amenajat (da/nu)
Amenajarea terenului multifuncțional str. Veronica Micle	2026–2028	planificat	Primăria	buget + fonduri	teren amenajat(da/nu)
Amenajarea teren multifuncțional str. Mihai Eminescu	2026-2030	planificat	Primăria	buget + fonduri	teren amenajat (da/nu)
Amenajarea și dotarea terenului sportiv din satul Făgureni	2026-2030	Planificat	Primăria	Buget + fonduri	teren amenajat, dotat(da/nu)

DIRECȚIA STRATEGICĂ 4 — Mobilitate urbană: drumuri, cartiere, trotuare, transport public, stații, parcuri

Intervenții	Termen	Stadiu	Responsabil	Finanțare	KPI (minimal)
Construcția capitală a străzilor, Sector Aleea Plopilor (Mihai Viteazul, Bucovina, Iuri Gagarin, segm. Constantin Stere)	2026–2029	planificat	Primăria	buget + fonduri	km drum reabilitat
Construcția capitală a străzilor, Sector Toma Ciorbă I (Toma Ciorbă, Nicolai Pirogov, Mihail Frunze, Nicolae Testemițanu, Volocii, George Coșbuc, Iona Iakir)	2026–2029	planificat	Primăria	buget + fonduri	km drum reabilitat

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ
a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030

Elaborarea documentației tehnice + lucrări: - Sector Boris Glavan (Boris Glavan, Constantin Stamati, Alexandru Vlahuță, Iona Iakir) - Sector Ion Caraciobanu (Ion Caraciobanu, Nicolae Gribov, Liviu Damian, Barbu Lăutaru) - Sector Mihai Eminescu, adiacent pieței - Sector Orașul Vechi (Regiunea Fundatura) - Sector Toma Ciorbă II (str-la Toma Ciorbă, acces curte Toma Ciorbă, Constantin Stamati, Mihail Sadoveanu, Ion Creangă, Serghei Lazo)	2026–2030	PT în inițiere	Primăria	buget + fonduri	PT elaborat / km drum
Regenerarea cartierului de blocuri, str. Ștefan cel Mare și Sfânt, Regenerare cartier – str. Prieteniei	2026–2030	PT în elaborare	Primăria	buget + fonduri	cartier reabilitat
Regenerarea cartierului de blocuri – str. Mihai Eminescu Regenerarea cartierului de blocuri – str. Iona Iakir	2026–2030 2026–2030	PT în elaborare	Primăria Primăria	buget + fonduri buget + fonduri	cartier reabilitat cartier reabilitat
Renovarea trotuarului, str. Ștefan cel Mare și Sfânt până la Aleea Plopilor	2026–2028	planificat	Primăria	buget + fonduri	km trotuar
Amenajarea trotuarului paralel traseului R1 spre regiunea Ipoteca	2026–2029	planificat	Primăria	buget + fonduri	km trotuar
Amenajarea traseului pietonal pavat și iluminat – str. Ștefan Neaga ↔ str. Mihai Eminescu (spre liceu și stație microbuze)	2026-2029	Planificat	Primăria	Buget	traseu pietonal amenajat (da/nu); lungimea traseului (m)
Elaborarea documentației de proiect pentru	2026 – 2028	Planificat	Primăria	Buget	proiect tehnic elaborat

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ
a municipiului Strășeni, inclusiv **satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030**

evacuarea apelor pluviale – str. Mihail Sadoveanu 9C–9D					(da/nu); sistem de evacuare realizat (da/nu)
Modernizarea transportului public + extinderea rutelor	2026–2030	planificat	Primăria / operator	buget + fonduri	nr. rute extinse
Construcția / modernizarea stațiilor de așteptare	2026–2030	planificat	Primăria	buget + fonduri	nr. stații
Amenajarea parcurii municipale	2026–2030	planificat	Primăria	buget + fonduri	PT elaborat, parcare (da/nu), locuri
Extinderea iluminatului public: elaborare documentație tehnică + execuție lucrări (sector Sf. Împărați Constantin și Elena, sector Constantin Stamati), Bd. Păcii	2026–2028	planificat	Primăria	buget + fonduri	km rețea; nr. corpuri; străzi acoperite
Întreținerea și reparația curentă a străzilor municipale (inclusiv str. Mitropolit Varlaam)	2026-2027	Planificat	Primăria	buget + fonduri	suprafața de carosabil reparată
Elaborarea studiului de fundamentare a cartierului de blocuri, cuprins între străzile Ștefan cel Mare și Sfânt- Gavriil Musicescu-Alexei Mateevici	2026-2030	Planificat	Primăria	buget + fonduri	studiu elaborat
Elaborarea PUG municipiul Strășeni	2026–2027	planificat	Primăria	buget național	PUG aprobat

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ
a municipiului Strășeni, inclusiv **satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030**

DIRECȚIA STRATEGICĂ 5 — Utilități publice: apă, canalizare, ape uzate, gazificare

Intervenții	Termen	Stadiu	Responsabil	Finanțare	KPI (minimal)
Construcția sistemului de canalizare, satul Făgureni (fonduri naționale – proiect aprobat)	2026–2030	aprobat / demarare	Primăria + parteneri	fonduri naționale	km rețea, % conectare
Extinderea sistemului de canalizare, Regiunea Fundătura (Orașul Vechi) (fonduri naționale – proiect aprobat)	2026–2030	aprobat / demarare	Primăria + parteneri	fonduri naționale	km rețea, % conectare
Extinderea sistemului de canalizare: sector Podiș, inclusiv Bd Păcii Sector Toma Ciorbă, etapa II Reg. Fundătura, etapa II	2026–2030	planificat	Primăria	buget + fonduri	PT elaborat km rețea / gospodării
Extinderea sistemului de canalizare str. Mihai Eminescu, Orhei, Dragoș Vodă, Miron Costin, Luncilor, Traian	2026–2030	planificat	Primăria	buget + fonduri	km rețea / gospodării
Elaborarea documentației de proiect și extinderea sistemului de canalizare pe străzile Mihail Lomonosov, Liviu Deleanu, Vasile Alecsandri	2026-2030	planificat	Primăria	Buget + fonduri	Proiect elaborate, rețea construită
Elaborarea Studiului de fezabilitate + proiect tehnic colector ape reziduale Strășeni–Vatra	2026–2027	planificat	Primăria / utilități	buget + fonduri	SF+PT (da/nu)
Extinderea rețelei gazificare regiunea Ipoteca (sector locativ)	2026–2030	planificat	Primăria + parteneri	buget + parteneriate	km rețea / gospodării
Construcția conductei de distribuție DN315 + rezervor Negrești (3.400 m) – str. Ștefan cel Mare și Sfânt	continuitate) 2026–2030	planificat	Primăria / operator	Guv. Germaniei + buget național + local	km rețea, debit stabil
Extinderea/înlocuirea rețelei de apă ~13 km + bransamente suplimentare (inclusiv Podiș, Ștefan cel Mare și Sfânt, Toma Ciorbă, Iona	2026–2030	planificat	Primăria / operator	Guv. Germaniei + buget național + local	km rețea, gospodării conectate

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ
a municipiului Strășeni, inclusiv **satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030**

Iakir etc.)					
Construcția nodurilor de distribuție + instalarea debitmetrelor	2026–2030	planificat	Primăria / operator	Guv. Germaniei + buget național + local	nr. noduri / debitmetre
Reabilitarea Stației de Pompare SP2 (str. Mitropolit Varlaam) – 3 pompe + clădire	2026–2030	planificat / etapizat	Primăria / operator	Guv. Germaniei + buget național + local	SP2 reabilitată
Reabilitarea Stației de Pompare SP3 (Iona Iakir)	2026–2030	planificat / etapizat	Primăria / operator	Guv. Germaniei + buget național + local	SP3 reabilitată
Construirea stației booster PSSW (str. Stepei)	2026–2030	planificat / etapizat	Primăria / operator	Guv. Germaniei + buget național + local	stație (da/nu)
Relocarea stației PSSE (str. Codrilor) + echipare 2 pompe	2026–2030	planificat / etapizat	Primăria / operator	Guv. Germaniei + buget național + local	stație relocată
Dotări pentru detectarea scurgerilor (echipamente specializate)	2026–2030	planificat / etapizat	Primăria / operator	Guv. Germaniei + buget național + local	echipamente achiziționate

DIRECȚIA STRATEGICĂ 6 — Mediu, reziliență climatică & gestionarea dezastrelor

Intervenții	Termen	Stadiu	Responsabil	Finanțare	KPI (minimal)
Elaborarea documentației de Proiect pentru: - evacuarea apelor pluviale și redirecționare spre r. Bâc (sector Mihail Frunze – traseul R1 Chișinău-Ungheni-Sculeni) - curățarea canalelor spre râul Bâc (segment traseul R1 – râul Bâc)	2026–2027 (PT), 2028–2030 (etape)	planificat	Primăria	buget + fonduri	PT elaborat / puncte critice
Curățarea și decolmatarea râulețului din municipiu	2026–2030	anual/etapizat	Primăria	buget	km curățat, nr. Intervenții
Elaborarea documentației de proiect și executarea lucrărilor de captare și direcționare a apelor pluviale din sectorul Mihail Sadoveanu – Ștefan cel Mare și Sfânt	2026-2030	Planificat	Primăria	Buget + fonduri	Proiect elaborate, lucrări executate

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ
a municipiului Strășeni, inclusiv **satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030**

DIRECȚIA STRATEGICĂ 7 — Cultură, patrimoniu & identitate locală

Intervenții	Termen	Stadiu	Responsabil	Finanțare	KPI (Key Performance Indicators (minimal))
Elaborarea documentației de proiect pentru reparația capitală a Muzeului de Istorie și Etnografie mun. Strășeni + demarare lucrări	2026–2030	planificat	Primăria	fonduri + buget	proiect elaborat / lucrări
Actualizarea proiectului de reparație capitală a Căminului Cultural sătesc Făgureni + demararea lucrărilor	2026–2030	planificat	Primăria	fonduri + buget	proiect actualizat / lucrări

DIRECȚIA STRATEGICĂ 8 — Infrastructură socială & servicii comunitare

Intervenții	Termen	Stadiu	Responsabil	Finanțare	KPI (minimal)
Asigurarea sprijinului și contribuției Centrului de plasament și prestări servicii pentru persoane în etate (măsuri de eficiență energetică, A.O. „Neoumanist”)	2026–2030	planificat	Primăria + A.O.	buget + fonduri + parteneriate	centru modernizat (da/nu), nr.beneficiari
Elaborarea documentației tehnice pentru ”Construcția HUB-lui Comunitar Strășeni”	2026-2030	Planificat	Primăria	buget + fonduri	DT elaborată

DIRECȚIA STRATEGICĂ 9 — Economie locală & sprijin pentru producători autohtoni

Intervenții	Termen	Stadiu	Responsabil	Finanțare	KPI (minimal)
Organizarea Târgurilor agricole regulate (dotări: corturi, mese etc.)	2026–2030	în derulare	Primăria	buget	nr. târguri/an, producători
Edificarea Piaței agricole municipale moderne (concept/SF + PT + construcție)	2026–2030	planificat	Primăria	buget + fonduri	PT elaborat / piață (1)
Construcția drumului în zona industrială – str. Alexei Mateevici	2026–2028	demarare lucrări	Primăria	buget + fonduri	drum (da/nu)
Elaborarea documentației de proiect pentru construcția drumului de acces și conectivitate Parcul industrial – traseul R1 Chișinău–Ungheni	2026-2030	Planificat	Primăria, PI CAAN	Buget + fonduri	PT elaborat

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ
a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030

DIRECȚIA STRATEGICĂ 10 — Cooperare multilevel & implicarea diasporei

Intervenții	Termen	Stadiu	Responsabil	Finanțare	KPI (minimal)
Elaborarea Planului municipal de cooperare regională/națională/internațională	2026-2027	planificat	Primăria	buget	plan aprobat
Stabilirea Parteneriatelor și acordurilor (regionale/naționale/internaționale)	2026–2030	continuu	Primăria	buget	nr. acorduri/an
Elaborarea Programului Diaspora – A.O. „Băștinașii din Strășeni”: microproiecte cofinanțate	2027–2030	planificat	Primăria + A.O.	buget + cofinanțare	nr. proiecte/an
Crearea Platformei diasporei: expertiză, mentorat, promovare economică	2026–2030	planificat	Primăria + A.O.	buget	nr. specialiști implicați

NOTĂ FINALĂ (pentru anexă / aplicare practică)

Pentru fiecare proiect prioritar, în anul 2026 se propune:

- elaborarea documentației tehnice,
- definirea bugetelor estimative,
- identificarea sursei de finanțare,
- includerea în planul anual de achiziții și investiții.

ANEXA A2 — FIȘE DE PROIECT (PORTOFOLIU PRIORITAR 2026–2030)

1) *Extinderea sistemului de canalizare în regiunea Fundătura (Orașul Vechi)*

Obiectiv: Creșterea accesului la servicii de sanitație și protecția mediului prin extinderea rețelei de canalizare în regiunea Fundătura.

Justificare: Zona necesită soluții moderne de canalizare pentru îmbunătățirea sănătății publice, reducerea poluării și creșterea confortului locuitorilor.

Beneficiari: Populația din regiunea Fundătura; instituții/agenți economici din zonă; întreg municipiul (impact de mediu).

Rezultate așteptate:

- rețea de canalizare extinsă;
- gospodării conectate;
- reducerea deversărilor improvizate.

Activități principale:

- actualizarea/confirmarea soluției tehnice;
- achiziții și execuție lucrări;
- conectări și recepție.

Termen: 2026–2030 (în funcție de graficul finanțării)

Finanțare: Fonduri naționale (proiect inclus în DUP) + cofinanțare buget local (după caz)

KPI (minimal): km rețea construită; nr. gospodării conectate; % acoperire în zonă

Riscuri: întârzieri în avize/execuție; necesitatea cofinanțării

Măsuri: management strict de proiect; etapizare; pregătire timpurie a documentelor

2) *Extinderea sistemului de canalizare în satul Făgureni*

Obiectiv: Asigurarea accesului la canalizare pentru locuitorii satului Făgureni și îmbunătățirea standardelor de viață.

Justificare: Canalizarea este infrastructură de bază pentru sănătate publică și dezvoltare durabilă, contribuind la reducerea poluării.

Beneficiari: Locuitorii satului Făgureni; instituțiile publice locale; mediul.

Rezultate:

- rețea de canalizare extinsă;
- conectarea gospodăriilor;
- îmbunătățirea condițiilor sanitare.

Activități: proiectare completări (dacă e necesar), achiziții, execuție, conectări.

Termen: 2026–2030

Finanțare: Fonduri naționale (inclus în DUP) + buget local (cofinanțare)

KPI: km rețea; gospodării conectate; % acoperire

Riscuri: terenuri, conectări tehnice

Măsuri: informare comunitară; etapizare și calendar clar de conectare

3) Revitalizarea Parcului public „Ștefan cel Mare și Sfânt”

Obiectiv: Modernizarea parcului central ca spațiu public sigur, accesibil și atractiv pentru toate categoriile de populație.

Justificare: Parcul central este un spațiu major de recreere, identitate și coeziune socială. Necesită modernizare pentru siguranță, accesibilitate și activare urbană.

Beneficiari: populația municipiului, familii, copii, seniori; vizitatori.

Rezultate:

- alei reabilite; iluminat; mobilier urban; zone de joacă; elemente de sport; siguranță; accesibilitate.

Activități: concept + proiect tehnic; lucrări de amenajare; iluminat; mobilier; peisagistică.

Termen: 2026–2028

Finanțare: buget local + fonduri naționale (inclus în DUP)

KPI: parc modernizat (da/nu); m² reabilitat; iluminat funcțional; nr. facilități instalate

Riscuri: costuri, întreținere

Măsuri: proiectare etapizată; plan de întreținere annual

4) Construcția capitală a drumurilor în sectorul Aleea Ploștilor (Mihai Viteazul, Bucovina, Iuri Gagarin, sector Constantin Stere)

Obiectiv: Reabilitarea capitală a drumurilor pentru creșterea siguranței rutiere, accesibilității și calității vieții.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ
a municipiului Strășeni, inclusiv **satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030**

Justificare: Sector locativ important, cu necesitate de intervenții structurale (carosabil, trotuare, drenaj, siguranță).

Beneficiari: locuitorii sectorului, transport public, agenți economici din zonă.

Rezultate: drumuri reabilite; trotuare (unde e cazul); drenaj; marcaje; siguranță rutieră.

Activități: proiectare (dacă e necesar), achiziții, execuție, recepție.

Termen: 2026–2029

Finanțare: buget local + fonduri naționale

KPI: km drum reabilitat; km trotuare; nr. intervenții siguranță

Riscuri: pluvial/drenaj insuficient

Măsuri: coordonare cu proiectul pluvial; includerea drenajului

5) Construcția capitală a drumurilor (str. Toma Ciorbă, Nicolai Pirogov, Mihail Frunze, George Coșbuc, Nicolae Testemițanu)

Obiectiv: Reabilitarea capitală a străzilor pentru mobilitate și acces sigur.

Justificare: Sector cu circulație și acces la zone locative; necesită modernizare integrală.

Beneficiari: locuitori, transport public, servicii de urgență.

Rezultate: carosabil reabilitat; trotuare; drenaj; marcaje; siguranță.

Activități: proiectare (dacă e necesar), execuție, recepție.

Termen: 2026–2030

Finanțare: buget local + fonduri naționale

KPI: km drum; km trotuare; reducerea incidentelor / reclamațiilor

Riscuri: costuri și suprapuneri cu utilități

Măsuri: coordonare cu proiectele de canalizare/apeduct înainte de asfaltare

6) Demolarea clădirii nefinisate (grădinița) + proiectarea spațiului de agrement (sector Podiș)

Obiectiv: Eliminarea unui risc urban și transformarea zonei într-un spațiu public de agrement.

Justificare: Construcția abandonată afectează siguranța și aspectul urban; terenul poate deveni un spațiu comunitar modern.

Beneficiari: locuitorii sectorului Podiș, familii, copii, tineri.

Rezultate: demolare realizată; proiect de amenajare; spațiu de agrement creat.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ
a municipiului Strășeni, inclusiv **satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030**

Activități: demolare conform proiectului tehnic; proiectare agrement; amenajare etapizată.

Termen: 2026–2028

Finanțare: buget local + fonduri

KPI: demolare (da/nu); proiect spațiu agrement (da/nu); spațiu creat (da/nu)

Riscuri: deșeuri de demolare, costuri

Măsuri: plan de gestionare deșeuri; etapizare

7) Investiții în apeduct (componenta de apeduct) — modernizare și extindere

Obiectiv: Modernizarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu apă (rețele, stații de pompare, noduri, echipamente), reducerea pierderilor și creșterea calității serviciului.

Justificare: Necesitatea modernizării distribuției apei și a infrastructurii de pompare pentru eficiență, continuitate și calitate. Proiectele sunt prevăzute în completarea Planului 2025–2026 și se continuă ca program strategic în 2026–2030.

Beneficiari: populația municipiului, instituțiile publice, agenții economici.

Rezultate:

- conductă DN315 + rezervor Negrești (3.400 m);
- extindere/înlocuire rețele aprox. 13 km + branșamente;
- noduri de distribuție + debitmetre;
- reabilitare stații de pompare SP2 și SP3;
- stații booster/relocări;
- echipamente moderne pentru detectarea scurgerilor.

Activități: proiectare/implementare etapizată; achiziții; lucrări; dotări; recepție.

Termen: 2025–2026 (în curs) + continuare 2026–2030

Finanțare: Guvernul Federal al Germaniei + buget național + buget local (conform completării)

KPI: km rețea apă modernizată; nr. stații reabilite; reducerea pierderilor; echipamente achiziționate

Riscuri: sincronizare lucrări; costuri

Măsuri: plan de implementare pe sectoare; coordonare cu drumuri/utilități

8) Extinderea sistemului de canalizare pe str. Mihai Eminescu, Orhei, Dragoș Vodă, Miron Costin, Traian, Luncilor

Obiectiv: Extinderea rețelei de canalizare în străzile prioritare pentru creșterea conectării gospodăriilor și protecția mediului.

Justificare: Necesitatea sanitației moderne în zone locative; condiție pentru durabilitatea lucrărilor de drumuri/trotuare.

Beneficiari: locuitori și instituții din zonele vizate.

Rezultate: rețea extinsă; gospodării conectate; reducerea soluțiilor improvizate.

Activități: proiectare, achiziții, execuție, conectări.

Termen: 2026–2030

Finanțare: buget local + fonduri (naționale/externe)

KPI: km rețea; gospodării conectate; % acoperire pe străzi

Riscuri: suprapuneri cu alte rețele

Măsuri: coordonare tehnică; etapizare pe segmente

9) Extinderea capacității de educație timpurie prin construirea unei anexe la Grădinița-creșă nr. 1 „Albinuța”

Obiectiv:

Extinderea și modernizarea infrastructurii Grădiniței-creșă nr.1 „Albinuța” pentru creșterea capacității instituției, inclusiv prin crearea unei grupe de creșă în anexa ce urmează a fi construită, îmbunătățirea siguranței și a calității educației timpurii.

Rezultate (completate):

- anexă construită și grupă de creșă nou creată și funcțională;
- pavilion educațional construit;
- terenuri de joacă conforme cerințelor ANSP;
- grupe existente renovate capital;
- infrastructură perimetrală sigură și funcțională;
- creșterea numărului de locuri pentru copii, inclusiv pentru grupa de creșă.

Indicatori de performanță (KPI) – completați:

- nr. m² extinși;
- nr. grupe de creșă create (anexa nouă);
- nr. locuri noi create (total);
- nr. terenuri de joacă conforme;
- nr. grupe renovate;
- grad de conformare ANSP (da/nu).

Justificare:

Creșterea cererii pentru servicii de educație timpurie și necesitatea extinderii serviciilor de creșă, precum și nevoia de spații educaționale conforme și sigure.

Beneficiari:

Copiii (inclusiv cei din grupa de creșă), familiile tinere, personalul instituției.

Termen:

2026–2030

Finanțare:

Buget local + fonduri (programe naționale / alte surse)

Riscuri:

Costuri suplimentare, întâzieri în obținerea avizelor.

Măsuri de diminuare:

Implementare etapizată; planificare multianuală a finanțării; pregătirea din timp a documentației.

10) Crearea unei grupe de creșă și modernizarea integrală a Grădiniței-creșă nr. 2 „Mugurel”, mun. Strășeni

Încadrare strategică

- Pilon: Educație / infrastructură educațională (educație timpurie)
- Program: Modernizarea instituțiilor de educație timpurie și extinderea serviciilor de creșă
- Legături transversale: eficiență energetică, accesibilitate, siguranță, incluziune (CES)

Context și justificare

Instituția necesită intervenții capitale pentru a asigura condiții conforme de educație, igienă, siguranță și funcționalitate, inclusiv în zonele critice (bloc alimentar, spălătorie, rețea electrică, blocuri sanitare). Proiectul urmărește crearea unei grupe de creșă prin reabilitarea unei grupe existente și, concomitent, modernizarea infrastructurii interne și externe a instituției, pentru a crește calitatea și siguranța serviciilor de educație timpurie, precum și eficiența energetică.

Scop / Obiectiv general

Crearea și operaționalizarea unei grupe de creșă și modernizarea infrastructurii educaționale, funcționale și de siguranță a Grădiniței-creșă nr.2 „Mugurel”, în vederea îmbunătățirii calității serviciilor de educație timpurie și a siguranței copiilor și personalului.

Obiective specifice

1. Reabilitarea unei grupe pentru crearea grupe de creșă (spații conforme, inclusiv bufet).
2. Creșterea siguranței și securității instituției prin reabilitarea gardului, porților și a ieșirilor de siguranță.
3. Îmbunătățirea condițiilor de igienă și alimentație prin reabilitarea blocului alimentar, spălătoriei, bufetelor și blocurilor sanitare.
4. Modernizarea infrastructurii tehnice prin reparația capitală a rețelei electrice.
5. Creșterea eficienței energetice prin termoizolarea anvelopei clădirii.
6. Modernizarea spațiilor exterioare și a componentelor educaționale/ sportive prin foisoare și mini-teren de fotbal, precum și reabilitarea căilor de acces.

Grup țintă și beneficiari

- Beneficiari direcți: copiii (inclusiv noua grupă de creșă), personalul instituției.
- Beneficiari indirecți: părinții/tutorii, comunitatea (prin servicii mai bune și capacitate extinsă).

Intervenții și activități principale

A1. Crearea grupe de creșă

- reparația capitală a unei grupe, în scopul creării unei grupe de creșă;
- reparația/amenajarea bufetului aferent grupe (dacă e inclus în cele 10 bufete);
- dotarea grupe cu mobilier și echipamente conforme.

A2. Siguranță și acces

- reparația capitală a gardului și porților de acces;

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ
a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030

- reparația capitală a căilor de acces pe întreg teritoriul instituției (asfalt/pavaj);
- reabilitarea ieșirilor de siguranță (scări pentru situații excepționale).

A3. Funcționalitate și igienă

- reparația capitală a blocului alimentar;
- reparația capitală a spălătoriei;
- reparația capitală a 12 blocuri sanitare;
- reparația capitală a 10 bufete din cadrul grupelor.

A4. Eficiență energetică și infrastructură tehnică

- termoizolarea anvelopei clădirii;
- reparația capitală a rețelei electrice.

A5. Spații exterioare și dotări educaționale

- construcția a 8 foșoare;
- construcția capitală a unui mini-teren de fotbal.

Rezultate așteptate

- 1 grupă de creșă creată și dotată (funcțională);
- gard și porți reabilite; căi de acces reabilite pe teritoriul instituției;
- bloc alimentar și spălătorie reabilite;
- rețea electrică reabilitată;
- anvelopă termoizolată (eficiență energetică îmbunătățită);
- 8 foșoare construite; mini-teren de fotbal realizat;
- ieșiri de siguranță reabilite; 12 blocuri sanitare și 10 bufete reabilite.

Indicatori (KPI)

KPI de realizare (output):

- grupă de creșă creată și operaționalizată (da/nu);
- nr. blocuri sanitare reabilite (12);
- nr. bufete reabilite (10);
- bloc alimentar reabilitat (da/nu);

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030

- spălătorie reabilitată (da/nu);
- rețea electrică reabilitată (da/nu);
- anvelopă termoizolată (da/nu / m²);
- nr. foisoare construite (8);
- mini-teren de fotbal realizat (da/nu);
- gard și porți reabilitate (da/nu);
- căi de acces reabilitate (da/nu / m²).

KPI de rezultat (outcome – recomandat):

- nr. copii înscriși în grupa de creșă (anual);
- grad de utilizare a capacității grupei de creșă (%);
- reducerea incidentelor tehnice/avariilor la rețeaua electrică (monitorizare anuală);
- satisfacția părinților și personalului (sondaj anual).

Durata și calendar estimativ

2026–2030

Surse de finanțare potențiale

- buget local (cofinanțare);
- programe naționale (educație timpurie / creșe / infrastructură);
- fonduri externe / granturi (după eligibilitate);
- parteneriate (după caz).

Riscuri și măsuri de reducere

- întâzieri avize/achiziții: pregătire din timp, pachete de achiziții bine structurate;
- creșteri de preț: etapizare, rezerve în devize, actualizare periodică;
- disconfort în timpul lucrărilor: programarea etapelor în afara perioadelor critice, plan de continuitate;
- capacitate administrativă: grup tehnic + asistență tehnică/dirigenție.

Sustenabilitate

- integrarea costurilor de operare și mentenanță în bugetul instituției/municipiului;

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030

- plan anual de întreținere pentru echipamente (bloc alimentar, spălătorie) și spații exterioare;
- actualizarea procedurilor de siguranță și evacuare.

11) Extinderea capacității de îngrijire timpurie prin modernizarea infrastructurii și operaționalizarea unei grupe de creșă la Grădinița creșă nr. 3 "Ghiocel"

Încadrare strategică

- DIRECȚIE STRATEGICĂ 1 — Educație modernă și servicii de educație timpurie de calitate
- Program: Modernizarea instituțiilor de educație timpurie și extinderea serviciilor de creșă
- Componentă transversală: siguranță, accesibilitate, incluziune, eficiență energetică

Context și justificare

Instituția necesită intervenții capitale pentru a asigura condiții conforme de educație timpurie, igienă, siguranță și eficiență energetică. În același timp, există necesitatea de extindere a serviciilor de creșă prin operaționalizarea unei grupe de creșă, pentru a răspunde cererii crescute a familiilor cu copii de vârstă mică. Proiectul propune un pachet integrat de lucrări (eficiență energetică, rețele tehnice, grupuri sanitare, acces la blocul alimentar), realizate etapizat pe perioada 2026–2030.

Obiectiv general

Operaționalizarea unei grupe de creșă și modernizarea infrastructurii instituției, în vederea extinderii capacității de îngrijire timpurie și îmbunătățirii calității și siguranței serviciilor de educație timpurie.

Obiective specifice

1. Reparația capitală a unui spațiu destinat operaționalizării grupe de creșă și dotarea cu mobilier/echipamente conforme.
2. Creșterea eficienței energetice prin termoizolarea pereților exteriori și montarea ușilor din PVC la intrările în grupe și în spațiile aferente.
3. Creșterea siguranței prin renovarea rețelei electrice în blocurile rămase.
4. Îmbunătățirea condițiilor de igienă și sănătate prin reparația capitală a blocurilor sanitare.
5. Îmbunătățirea funcționalității instituției prin reparația intrării în blocul alimentar.

Grup țintă și beneficiari

- Beneficiari direcți: copiii (inclusiv grupa de creșă), personalul instituției (educatori, personal auxiliar).
- Beneficiari indirecti: părinții/tutorii, comunitatea.

Activități principale (intervenții)

- termoizolarea pereților exteriori ai întregii instituții;
- montarea ușilor din PVC în toate spațiile din grupe și la intrarea acestora;
- renovarea rețelei electrice pentru încă 4 blocuri din totalul de;
- reparația capitală a 9 blocuri sanitare;
- reparația capitală a intrării în blocul alimentar;
- reparația capitală a unui spațiu pentru operaționalizarea unei grupe de creșă (adaptare funcțională, siguranță, igienă, accesibilitate) și dotarea cu mobilier/echipamente conforme;
- proiectare/avize (dacă e necesar), achiziții publice, execuție, recepție, punere în funcțiune.

Rezultate așteptate

- 1 grupă de creșă operaționalizată (spațiu reabilitat + dotat);
- eficiență energetică sporită (pereți termoizolați, uși PVC);
- infrastructură tehnică mai sigură (rețea electrică renovată în blocurile vizate);
- condiții de igienă îmbunătățite (blocuri sanitare reabilite);
- acces funcțional și sigur la blocul alimentar.

Indicatori (KPI)

Output (realizare):

- grupă de creșă operaționalizată (da/nu);
- pereți exteriori termoizolați (da/nu / m²);
- uși PVC montate (nr.);
- blocuri cu rețea electrică renovată (nr. – încă 4);
- blocuri sanitare reparate capital (nr. – încă 9);
- intrare bloc alimentar reabilitată (da/nu).

Outcome (rezultat – recomandat):

- nr. copii înscriși în grupa de creșă (anual);
- grad de utilizare a grupei de creșă (%);
- reducerea incidentelor/avarilor la rețeaua electrică (anual, dacă se monitorizează).

Termen de implementare

2026–2030, cu realizare etapizată în funcție de finanțare și de lucrările deja executate/în curs.

Surse de finanțare potențiale

Buget local (cofinanțare), programe naționale, fonduri externe/granturi (după eligibilitate).

Riscuri și măsuri de reducere

- întârzieri în avize/achiziții → pregătirea documentației din timp; pachete de achiziții bine structurate;
- creșteri de preț → etapizare și actualizarea devizelor; clauze contractuale;
- impact asupra activității instituției → planificare în perioade optime, execuție etapizată, măsuri de siguranță.

Sustenabilitate

Costurile de operare și mentenanță vor fi prevăzute în bugetul anual; se va aplica un plan de întreținere pentru elementele termoizolate, uși, rețele tehnice și dotări, cu verificări periodice și intervenții preventive.

12) Reparația capitală a demisolului Școlii de Arte + măsuri de izolare pe tot perimetrul

Obiectiv: Reabilitarea demisolului și izolarea completă a clădirii pentru prevenirea infiltrațiilor și îmbunătățirea condițiilor pentru activități educaționale/artă.

Justificare: Demisolurile degradate afectează sănătatea, funcționalitatea clădirii și calitatea procesului educațional.

Beneficiari: elevi, profesori, comunitate culturală.

Rezultate: demisol reabilitat; izolare completă; spații sigure și funcționale.

Activități: expertizare; proiect tehnic; lucrări de izolare perimetrală; reparații; recepție.

Termen: 2026–2028

Finanțare: buget local + fonduri (cultură/educație)

KPI: demisol reabilitat (da/nu); infiltrări eliminate; spații utilizabile

Riscuri: condiții tehnice ascunse

Măsuri: expertiză preliminară; rezervă de buget pentru neprevăzute.

13) Extinderea sistemului de iluminat public în sectorul str. Sf. Împărați Constantin și Elena, Constantin Stamati

Justificare: Necesitatea acoperirii zonelor fără iluminat public stradal, reducerea riscurilor pentru pietoni și creșterea siguranței publice, inclusiv pentru grupuri vulnerabile.

Beneficiari: locuitorii sectorului, pietoni, elevi, seniori, servicii publice.

Rezultate: iluminat funcțional extins; străzi acoperite; consum eficient (LED).

Activități: inventariere; proiectare (PT); achiziții; execuție; recepție.

Termen: 2026–2030

Finanțare: buget local + fonduri naționale/externe

KPI: km rețea; nr. corpuri instalate; străzi acoperite; satisfacție/ percepție siguranță

Riscuri: costuri, întâzieri în avize

Măsuri: planificare timpurie; achiziții etapizate; standardizare soluții tehnice.

14) Creșterea capacității de îngrijire timpurie prin modernizarea Grădiniței-creșă nr. 4 „Licurici”, mun. Strășeni

Obiectiv:

Crearea și operaționalizarea unei grupe de creșă, prin reabilitarea infrastructurii, creșterea siguranței, accesibilității și funcționalității Grădiniței-creșă nr.4 „Licurici”, în vederea extinderii capacității serviciilor de educație timpurie și îngrijire pentru copiii de vârstă mică.

Justificare:

Grădinița-creșă nr.4 „Licurici” necesită intervenții capitale pentru a permite **crearea unei grupe de creșă** și pentru a asigura condiții conforme de educație, îngrijire, igienă și siguranță, în special pentru copiii de vârstă mică, inclusiv pentru copiii cu cerințe educaționale speciale. Implementarea proiectului va contribui la extinderea accesului la servicii de creșă, sprijinirea familiilor tinere și facilitarea participării părinților pe piața muncii, în conformitate cu politicile naționale și europene privind educația timpurie.

Beneficiari:

Copiii înscriși în instituție, părinții, personalul didactic și comunitatea locală.

Rezultate așteptate:

- Spațiu pentru grupă de creșă renovat și dotat;
- spălătorie modernizată și funcțională;
- accesibilitate asigurată pentru copiii cu CES;
- spații comune și subsol reabilitate;
- teritoriu amenajat (joacă, sport);
- cabinet medical funcțional.

Activități principale:

Proiectare (unde e necesar), lucrări de reparație capitală, dotări, amenajări exterioare, recepție.

Termen:

2026–2028 (implementare etapizată)

Surse de finanțare:

Buget local; programe naționale; fonduri externe (după eligibilitate).

Indicatori (KPI):

- nr. grupe renovate;
- acces CES (da/nu);
- nr. spații funcționale modernizate;
- nr. copii beneficiari.

15) Extinderea serviciilor de educație timpurie prin crearea unei grupe de creșă la Grădinița „Guguță”, satul Făgureni (mun. Strășeni)

Obiectiv

Crearea și funcționarea unei grupe-creșă și modernizarea condițiilor de educație timpurie în Grădinița „Guguță” din satul Făgureni, prin intervenții de reabilitare și dotare, cu accent pe siguranță, accesibilitate și eficiență energetică.

Justificare

Instituția necesită intervenții pentru a asigura condiții conforme de educație timpurie și pentru a extinde serviciile antepreșcolare (grupă-creșă), sprijinind părinții angajați și reducând barierele de acces în mediul rural.

Beneficiari

Copiii din s. Făgureni (inclusiv grupa-creșă), părinții/tutorii, personalul instituției și comunitatea locală.

Activități principale (intervenții)

- reparația capitală a unei grupe și dotarea completă cu mobilier/echipamente conforme standardelor pentru educația timpurie, în scopul creării grupei-creșă;
- modernizarea căilor de acces către grupe, inclusiv către grupa de creșă, cu amenajarea rampelor pentru copiii cu CES și acces sigur către foisorul grupei de creșă;
- reparația capitală a spălătoriei și dotarea cu mobilier și utilaje specifice, necesare funcționării grupei de creșă.
- termoizolarea clădirii instituției;

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030

- pavarea curții și amenajarea terenului (bănci, coșuri de gunoi, panou informativ);
- reparația capitală a blocului sanitar (grupa „Spiridușii”);
- dotarea cu materiale didactice moderne și elemente sportive pentru activități interioare și în aer liber.

Rezultate așteptate

- grupă-creșă creată și funcțională;
- spații educaționale și auxiliare modernizate și dotate;
- acces îmbunătățit (inclusiv pentru CES);
- eficiență energetică sporită;
- mediu sigur și confortabil pentru copii.

Termen

2026–2030 (implementare etapizată)

Finanțare (surse potențiale)

- Programul Național „Servicii de creșe publice” + cofinanțare (după caz);
- buget local; buget de stat; fonduri externe / parteneriate (după eligibilitate).

KPI (minimal)

- grupă-creșă creată (da/nu);
- nr. copii beneficiari/an;
- accesibilitate asigurată (da/nu);
- clădire termoizolată (da/nu);
- curte amenajată (da/nu);
- spații sanitare modernizate (da/nu).

Riscuri / Măsuri

Riscuri: întârzieri în finanțare/avize/achiziții; creșteri de preț; sezonabilitate lucrări.

Măsuri: etapizare pe ani; pregătire timpurie a documentației; plan de achiziții; cofinanțare planificată.

16) Crearea grupei de creșă prin reabilitarea și modernizarea Grădiniței-creșă nr. 5 „Poienița Veselă”, mun. Strășeni

Obiectivul proiectului

Crearea de noi grupe de creșă prin finalizarea reparației capitale a blocurilor B și C și modernizarea infrastructurii educaționale, funcționale și de siguranță a Grădiniței-creșă nr.5 „Poienița Veselă”, în vederea îmbunătățirii calității serviciilor de educație timpurie.

Justificare

Instituția necesită intervenții capitale pentru extinderea serviciilor antepreșcolare (creșă), asigurarea condițiilor conforme de siguranță și funcționare, reducerea costurilor energetice și crearea unui mediu educațional modern și sigur pentru copii.

Beneficiari

Copiii (inclusiv noile grupe de creșă), părinții/tutorii, personalul instituției și comunitatea locală.

Activități principale

- finisarea reparației capitale a blocurilor B și C în vederea creării noilor grupe de creșă;
- termoizolarea exterioară a clădirii instituției;
- construcția capitală a gardului și pavarea intrărilor laterale;
- renovarea și dotarea instituției cu o rețea electrică nouă;
- reparația capitală a sălii festive;
- construirea și amenajarea unui teren sportiv pentru copii.

Perioada de implementare

2026–2030 (implementare etapizată)

Rezultate așteptate

- noi grupe de creșă create și funcționale;
- infrastructură educațională modernizată și sigură;
- eficiență energetică sporită;
- condiții îmbunătățite pentru activități educaționale, culturale și sportive.

Surse potențiale de finanțare

Buget local, buget de stat, programe naționale (inclusiv pentru extinderea serviciilor de creșă), fonduri externe și parteneriate.

Indicatori (KPI)

- nr. grupe de creșă create;
- nr. copii beneficiari;
- clădire termoizolată (da/nu);
- rețea electrică modernizată (da/nu);
- teren sportiv amenajat (da/nu).

17) Dezvoltarea infrastructurii sportive comunitare prin modernizarea Complexului sportiv multifuncțional (parteneriat cu CS “Atletic Strășeni”), mun. Strășeni

Încadrare strategică

- DIRECȚIE STRATEGIĂ 3 — Sport și municipiu activ
- Legătură transversală / complementar: DIRECȚIE STRATEGIĂ 8 — Infrastructură socială și servicii comunitare (parteneriate)
- Program: Infrastructură sportivă comunitară și sport de masă (cartier / municipal)

Beneficiar / Implementator / Parteneri

- Beneficiar: Primăria mun. Strășeni
- Partener de implementare / operator: AO CS “Atletic Strășeni” (gestionare complex în comodat)
- Alți parteneri (după caz): instituții educaționale, cluburi sportive, ONG-uri, sponsori private.

Context și justificare

Complexul sportiv multifuncțional reprezintă o infrastructură-cheie pentru sportul de masă, educația sportivă și organizarea activităților comunitare. Modernizarea acestuia este necesară pentru a asigura condiții sigure, accesibile și conforme pentru copii, tineri și adulți, precum și pentru a crește atractivitatea municipiului pentru competiții și evenimente sportive.

Scop / Obiectiv general

Modernizarea Complexului sportiv multifuncțional și dezvoltarea serviciilor sportive comunitare, prin investiții comune Primăria mun. Strășeni – CS “Atletic Strășeni”, în vederea creșterii participării la sport, îmbunătățirii sănătății populației și atragerii de evenimente sportive locale și regionale.

Obiective specifice

1. Îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților sportive prin reabilitarea/modernizarea infrastructurii existente și dotarea acesteia.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE INTEGRATĂ
a municipiului Strășeni, inclusiv satul Făgureni, pentru perioada 2026–2030

2. Creșterea accesibilității și siguranței pentru utilizatori (inclusiv copii, fete, persoane cu mobilitate redusă).
3. Consolidarea capacității municipiului de a găzdui competiții și evenimente sportive (local/regional).
4. Dezvoltarea programelor sportive comunitare în parteneriat cu CS “Atletic Strășeni” (sport de masă, copii/tineri, incluziune).

Grup țintă și beneficiari

- Beneficiari direcți: copii și tineri (inclusiv fete), sportivi amatori, participanți la programe sportive comunitare; CS “Atletic Strășeni” (operator); instituții educaționale partenere.
- Beneficiari indirecți: părinți, comunitatea locală, mediul de afaceri (prin evenimente), vizitatori (turism sportiv).

Activități / intervenții principale (etapizabile)

A1. Evaluare și pregătire investiție

- audit tehnic al complexului (stare infrastructură, siguranță, accesibilitate)
- concept de modernizare + deviz + proiect tehnic (după necesitate)
- plan de utilizare și sustenabilitate (operare/mentenanță)

A2. Modernizarea infrastructurii sportive (lucrări și dotări) (după necesități identificate)

- reabilitare/modernizare terenuri și suprafețe sportive (multifuncțional, antrenamente)
- iluminat eficient (LED) pentru siguranță și utilizare extinsă
- reabilitarea vestiarelor, grupurilor sanitare și spațiilor auxiliare
- reabilitare tribune/zone public (unde e cazul)
- dotări: echipamente sportive, porți, panouri, echipamente pentru antrenamente etc.

A3. Siguranță și accesibilitate

- căi de acces sigure, rampe/elemente de accesibilitate (după necesitate)
- măsuri de securitate/evacuare, semnalizare, împrejmuire, supraveghere (după caz)

A4. Program comunitar și evenimente

- program anual de activități sportive pentru copii/tineri (inclusiv fete)
- competiții și evenimente sportive locale/regional (calendar anual)
- parteneriate cu școli, ONG-uri, sponsori

A5. Recepție și punere în funcțiune

- recepție la terminarea lucrărilor
- actualizare regulamente de utilizare, plan mentenanță

Rezultate așteptate

- complex sportiv modernizat și funcțional (infrastructură + dotări)
- condiții îmbunătățite de siguranță și accesibilitate
- creșterea utilizării complexului pe tot parcursul anului
- programe sportive comunitare consolidate și evenimente regulate
- creșterea atractivității municipiului pentru competiții sportive

11. Indicatori (KPI)

KPI de realizare (output):

- complex modernizat (da/nu) / componente modernizate (nr.)
- nr. facilități/terenuri reabilite (nr.)
- iluminat modernizat/instalat (da/nu)
- vestiare/grupuri sanitare reabilite (da/nu)
- elemente de accesibilitate instalate (nr.)

KPI de rezultat (outcome):

- nr. utilizatori/an (estimare + monitorizare)
- nr. evenimente/competiții organizate/an
- participare copii/tineri (inclusiv fete) – nr./an
- grad de satisfacție utilizatori (sondaj anual)

Durata și calendar estimativ

2026–2030, implementare etapizată în funcție de resurse și de proiectare/avize.

Surse potențiale de finanțare

- buget local (cofinanțare)
- fonduri naționale (sport / infrastructură)
- granturi și proiecte externe (după eligibilitate)
- parteneriate cu sectorul privat / sponsori

- contribuția partenerului (CS “Atletic Strășeni”) – în natură / logistică / operare (după caz)

Riscuri și măsuri de reducere

- lipsă finanțare integrală → etapizare, pachete de investiții prioritare
- întâzieri avize/achiziții → proiectare din timp, calendar realist
- costuri de mentenanță → plan de sustenabilitate și reguli clare de utilizare
- utilizare neuniformă → program anual de activități + parteneriate cu școli/ONG-uri

Sustenabilitate

Complexul este gestionat de CS “Atletic Strășeni” în baza contractului de comodat. După implementare, funcționarea va fi asigurată prin:

- plan anual de mentenanță și intervenții;
- regulament de utilizare și program public;
- evenimente sportive și programe comunitare;
- parteneriate și sponsorizări (după caz);
- monitorizarea KPI și raportare anuală.